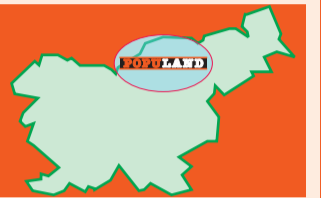

POPULIST

IZ VSEBINE

ISSN 1581-7040

Konji pred oviro

stran 3

Na pomoč!

stran 12

Dokažite ljubezen

stran 13

Godba na vasi

stran 24

Vročé bo!

Če mislite, dragi bralci, da je samo vam vroče, se motite! V teh dneh vsi iščemo senco, se oziramo za oblaki, molimo za dež. Nekateri tudi dopustujejo, mogoče celo kdo od vas. A ker držite v rokah novo številko Populista, domnevam, da se skupaj z nami še vedno potite tudi vi. Saj vam privoščim kaj hladnega, osvežilnega! Upam, da to tudi vi privoščite naši ekipi, ki se iz dneva v dan in zdaj že iz tedna v teden trudi, da vas seznanja, obvešča o vsem, kar se pomembnega, pa tudi nepomembnega dogaja v štirih dolinah – v Populandu.

Končno smo med vami! Populista zdaj najdete na policah vseh prodajaln, kjer prodajajo časopise. No, ne še čisto na vseh, a že z naslednjim tednom nas boste našli na skoraj 120 prodajnih mestih, v vseh večjih krajih Mislinjske, Mežiške, Saleške in Dravske doline.

V tem mesecu in pol, ki je minil od izida naše pilotne številke, smo v Populistu opravili veliko dela. Časopis snuje že preko petdeset rednih honorarnih sodelavcev, preselili smo se v nove poslovne prostore, dobili smo skoraj vso potrebno tehnično opremo, naročnike zdaj že lahko štejemo v stotinah. Bilo je vroče, kajti ves ta čas smo morali ustvarjati časopis, skrbeti, da bo vedno boljši, bolj pester in aktualen.

Še bolj bo vroče! Tako napovedujejo vremenoslovci. Ohladitve bodo samo občasne. Tudi Populist bo vedno bolj vroč. Vedno več bralcev bo imel, vedno več oglaševalcev bo spoznalo, da smo pravo okno priložnosti. Tudi vi boste vedno bolj vroči. Vročé novice in zanimivosti nam boste sporočali na Populistov vroči telefon 03/8987 656 in na Populistov vroči elektronski naslov: blues.populist@siol.net. Mi jih bomo še vroče obdelali in še vroče postregli v Populistu.

Seveda bo vroče tudi komu, ki se bo proti svoji volji znašel v Populistu. Morda se bo celo opeknel.

Opekli pa se vi seveda ne boste, če boste Populist brali, če boste s Populistom sodelovali, ko se boste nanj naročili. To je namreč najboljša možnost, da ga vsak torek še vročega, svežega in hrustljavega dobite na dom.

In če mislite, da bo jesen bolj hladna... Morda bo res, le Populistova bo vroča. Ne verjamate? Boste videli in brali. Živimo v dolinah, ki so klimatsko bolj hladne, a verjemite, vročih tem ne zmanjka.

Kritizirajte Populista, hvalite Populista, pahljajte se z njim, podkurite z njim, dajajte ga pod »piskre«, z njim si brišite r..., priporočam pa vam – prej ga preberite!

Janez Pušnik, odgovorni urednik

POPULIST TEDNA

Janez Pušnik, odgovorni urednik Populista:
»... grem na dopust.«

Novi hram potrošništva. Stran 4 (foto Jurij Vižintin)

Slovenjegraška razglednica

»Maj, maj, Anaza – š'ti purgarji so pa koj čudno kunštni!

Populist je pisal

POPULIST št. 1, 17. junij 2003

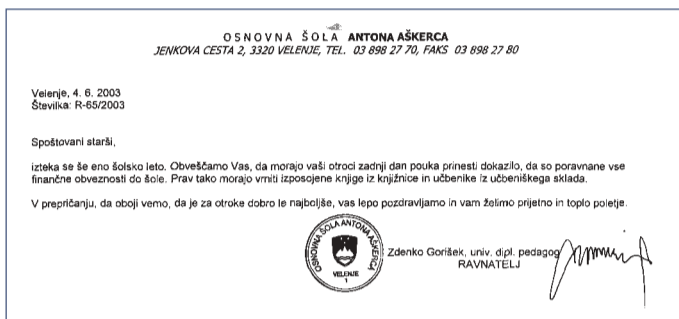
Osnovnošolska spričevala naprodaj?

Če vam je v preteklih dneh vaš šoloobvezni otrok prinesel neugleden papirček, na katerem vam ravnatelj grozi z nekakšnim potrdilom o poravnavi finančnih obveznosti do šole, sicer da ... pozabite nanj! Najbolje bo, da ga vržete v smeti!

Decembra leta 1991 smo v slovensko ustavo v 57. členu zapisali: »Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se

financira iz javnih sredstev«. Kljub temu da je ustava najvišji pravni akt države, se nekatere osnovne šole nanjo poživljajo. Ali pa je morda kje le še kakšen zanesenjak, ki verjame, da je osnovnošolsko izobraževanje pri nas brezplačno?

Lepo vas prosimo. Brezplačno? Se morda iz javnih sredstev financirajo oblačila in obutev osnovnošolcev, da ne bi pouka

obiskovali goli in bosji? Staršem morda ni potrebno plačevati malic in kosil? Ali ti septembra le mimogrede skočijo v knjigarino, kjer jim ljubeznivo poklonijo 25 kilogramov učbenikov, šolskih zvezkov, svinčnikov, šestil in 1.423 ostalih malenkosti, ki jih njihovi otroci obvezno potrebujejo pri brezplačnem pouku? Menda ja! Pa tudi šola v naravi je brezplačna, kajpada. Da o raznih magih in podobnih predavateljih, ki jih ravnatelj prijazno vabijo med učence, da jim med obveznim poukom čarajo lepšo prihodnost, sploh ne govorimo. Starši, ki so v dobri veri za svojega otroka naročili le šolsko malico, tako ob koncu meseca pretreseni strmijo v položnice, s katerih se jim z iztegnjeno roko veselo smehlja brezplačno šolstvo in ostali čarodeji.

Človek dobi občutek, da so naši ravnatelji nekakšna dobrodelna ustanova, ki ugodni vsakomur, ki ima pet minut časa in odtrgano idejo. Pokukajte enkrat na šolske hodnike! Verjetno boste že pri vходу butnili ob avtomat, naphan s strupimi kokakola, gazirane pijače, čokoladice in pecivo s strupenimi aditivi ... Nekaj metrov stran pa prizadevne učiteljice otrokom razlagajo načela in prakso zdrave prehrane. Hecne so te naše osnovne šole, in kaj. Lastniki avtomatov, ki otrokom (staršem) izsesavajo denar, se ravnateljem za prijaznost seveda nikoli ne oddolžijo. To je že treba verjeti. Če kdo ne verjame, naj dokaže nasprotno.

No, tako to gre iz dneva v dan, iz meseca v mesec, v teh naših veselih šolah. Potem pa pride čas, ko je potrebno razdeliti spričevala. Spričevalo je plačilo (za znanje, namreč), so se nekega dne domislili nekateri ravnatelji, in če je tako, pa naj ga starši plačajo. Naj plačajo vse tiste čarodeje, sumljive predavatelje, brezplačne šole v naravi in ostale obšolske dejavnosti, ki so jih otrokom blago-

hotno vsiljevali v času rednega in obveznega pouka, pa jih zaradi starševske ozkosrčnosti in zadrčnosti med letom niso plačali! Če tudi zdaj ne bodo, potem pač ne bo spričeval, so razmišljali. Motil jih je le tisti hinavski 82. člen zakona o osnovni šoli, ki pravi, da »osnovna šola izda učencu spričevalo ob koncu vsakega razreda. Spričevalo je javna listina.« Hinavski je ta člen zato, ker nič ne piše, da spričeval ni potrebno izdati, če starši med letom niso plačali čarodejev. In so prišli na genialno idejo: staršem bomo napisali, da morajo do zadnjega dne šolskega leta obvezno prinesiti dokazilo, da so poravnali vse »denarne obveznosti« do šole, grožnjo, da v nasprotnem primeru ne bo spričeval, pa bodo izpustili, da ne bi slučajno zatežili šolski inšpektorji. Pa saj tega tudi ni potrebno zapisati: če bo dovolj ostro in če bodo podarili zadnji dan pouka (ko se delijo spričevala), bo vsakemu bebcu (staršu) jasno, da se bo v primeru, če ne bodo plačali, zadnji dan zgodilo nekaj neprijetnega. In kaj se lahko zadnji dan šole naredi neprijetnega? Pravzaprav le dvojje: ali učenec ni izdelal, ali pa nihče ne izve, ali je sploh izdelal. Slednje se zgodi takrat, ko ni spričevala. Genialno. Ker pa se vedno navodilo tudi takšni primerki staršev, ki tega genialnega miselnega toka ne bi razumeli, bodo učitelji učencem ustno (pozor, le ustno, da ne bo kakšnih nebodigatreba papirjev!) razložili kruto resnico v vsej njeni razsežnosti. Z obveznim (ustnim) navodilom, da naj z njo takoj in še danes seznanijo starše.

Takole je eden od ravnateljev, sicer diplomirani pedagog, 4. junija letos razveselil starše vseh otrok, ki se gredo v njegovi šoli brezplačno šolanje:

Pedagoško in zvito, da je kaj! Ravnatelj pravi, da morajo otroci prinesiti dokazilo ... Morajo in pika! In to mladoletni otroci, ne

Poletje je, cedimo se v vročini – kdo bi v teh dneh mislil na šolo!

A tukaj je avgust, bolj pozorni že vidijo, da se dnevi krajšajo, po 15. se bodo pričele pojavljati jutranje meglice, hmelj bo dozorel.

In v knjigarnah bodo dobili cenike in prve šolske knjige, starši pa bodo pričeli prešteti, koliko denarja je ostalo od dopustov, da bodo opremili otroke s pretežkimi torbami in jih napolnili v hrame učenosti.

Populist je ob koncu minulega šolskega leta javno razgrnil problem (ne)potrebnih stroškov osnovnega šolanja in članek izpod peresa Kemala Conte je bil deležen precejšnjih odzivov tistih, ki morajo plačevati šolanje otrok. Najbrž ne slučajno, je večina tistih, ki so nam pritrjevali, želela ostati anonimna. Da njihovi otroci ne bi po nepotrebnem dobili še kakšnih cvekov!

Seveda pa nam ni pritrdil ravnatelj šole, ki v članku nastopa zgolj kot primer, saj je stanje na vseh šolah več ali manj enako.

Morda je pa sedaj, še pred pričetkom novega šolskega časa, da nam leta ravnateljice in ravnatelji naših osnovnih šol razkrijejo skrivnosti kršenja ustavnega določila, da je osnovno šolanje brezplačno. Zato jih pozivamo, da ponatisnjeni prispevek še enkrat preberejo in nam pojasnijo ravnanja, ki so opisana. Ne nazadnje bi se morali zavedati, da so dolžni javnosti pojasniti in odgovoriti na odprta vprašanja. Tudi zato, ker jih plačujemo vsi, ki nam država sega v žepo in z davki polni svojo nenasitno proračunsko malho.

(pop)

Sosedovo pismo

POMIVALNI STROJ ALI MIKROVALOVNO PEČICO IMA SAMO 10% HRVATOV

Hrvaški statistični zavod je nedavno objavil podatke o opremljenosti hrvaških gospodinjstev z gospodinjskimi aparati. Večina jih premore hladilnik in barvni televizijski sprejemnik. Enaindevetdeset odstotkov gospodinjstev ima tudi pralni stroj in zamrzovalnik, več kot polovica pa avtomobil. Več so Hrvatitani kupovali HI-FI naprave in računalnike pa tudi video rekorderje, kljub temu pa osebni računalnik premore le nekaj manj kot 19% hrvaških gospodinjstev.

Se najmanj je v hrvaških domovih pomivalnih strojev, le 11,6%, prav tako samo vsak deseti hrvaški dom premore mikovalno pečico.

ZAPOSILILI BODO 300 PROFESORJE TUJIH JEZIKOV

Ministrstvo za šolstvo in šport uvaja učenje tujih jezikov že v prve razrede osnovnih šol, zato bodo v hrvaških šolah zaposlili okoli tristo učiteljev tujih jezikov. S tem bodo staršem prihranili marsikatero kuno, saj bo odslej za financiranje znanj tujih jezikov skrbela država. 20 milijonov kun je namenjeno temu projektu, šole pa bodo morale dodatno poskrbeti za ustrezne tehnične in prostorske pogoje. V četrtih razredih osnovnih šol se bodo učenci začeli učiti še drugega tujega jezika, od dveh pa mora eden obvezno biti angleščina. Ministrstvo priporoča šolam v

obmejnih krajih, da je en tuj jezik sosednje države.

STROŽJI POGOJI ZA TAKSISTE

Nov pravilnik, ki ga je sprejelo Ministrstvo za pomorstvo, promet in zveze, nalaga taksistom, da morajo njihovi avtomobili imeti vgrajeno klimatsko napravo, varnostne zračne blazine za voznika in sopotnika, ABS zavorni sistem, prtljažni prostor vozila pa ne sme biti manjši od 350 litrov.

Tudi avtobusi, ki prevajajo potnike na relacijah, ki so daljše od 700 km, morajo biti klimatizirani. V takih avtobusih morajo imeti prve vrste sedežev vgrajene varnostne pasove, obvezne pa so tudi sanitarije.

Pravilnik stopa v veljavo prihodnje leto, vsa vozila pa morajo biti opremljena skladno s pravilnikom do leta 2006.

Združenje taksistov se je tem določbam takoj uprlo, češ da jih ni moč uresničiti v tako kratkem roku. Povprečna starost taksistov v Zagrebu je namreč 10 let, taksisti pa srčno upajo, da bo vlada uskladičveni rok podaljšala.

Gerhard Babić

če ta tako zahteva (11. člen)«, in: »Nadzor se nanaša na: ... uresničevanje pravic in dolžnosti otrok in udeležencev izobraževanja, uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev, ki ne sodi v pristojnosti drugih inšpektoratov ..., vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin, ... namensko porabo javnih sredstev, določanje višine prispevkov staršev in njihovo namensko porabo, ... opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v skladu s koncesijsko pogodbo (12. člen)«.

Če ni spričevala, je pa prijava, tudi anonimna, če se bojite. Enostavno, kajne? Da bo še bolj, prilagamo naslov: Inšpektorat RS za šolstvo in šport, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, v vednost: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, minister dr. Slavko Gaber, Trg osvobodilne fronte 13, 1000 Ljubljana. Sicer pa to verjetno niti ne bo potrebno. Če smo prav obveščeni, so se na časnik Populist naročili tudi na Inšpektorat RS za šolstvo!

Kemal Conta

Tednik **POPULIST** izdaja:

BLUES podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj

Transakcijski računi:

Nova Ljubljanska banka 02949-0253668319

Hypo Alpe Adria Bank Celje 33000-8309746521

Krekova banka Šoštanj 24302-9004061932

Glavni in odgovorni urednik: **Janez Pušnik**

Redakcija: **Peter Rezman**

Urednik fotografije: **Jurij Vižintin**

Trženje oglasnega prostora: **Daniel Česko**

Kolportaža: **Natalija Petrič**

Oblikovanje in prelom: **Fontura/Peter Rihtarič**

Tisk: **Tiskarna SET d.d.**

Sedež uredništva: **BLUES d.o.o. Družmirje 20, 3325 Šoštanj,**

Tel: 03 898 56 00

Fax: 03 898 56 29

e-mail: blues@siol.net ali blues.pusnik@siol.net

Tednik **POPULIST** izhaja ob torkih. Cena izvoda 250 SIT.

Naklada 5000 izvodov.

Trimesečna naročnina: 3000 SIT, polletna naročnina: 5.500 SIT, letna naročnina: 10.000 SIT.

Po zakonu o DDV je tednik POPULIST uvrščen med proizvode informativnega značaja za katere se plačuje davek po 8,5% znižani stopnji.

Paradni konj ni preskočil ovire

V gospodarsko zatohli Zgornji Savinjski dolini je v teh sušnih dneh postalo nezno, tako na področju kmetijstva (suša stiska) kot tudi v gospodarstvu. Če je izvir Savinje presahnil, nekoliko nižje ležeči slap Rinka še curlja, kmetijske površine pa so izsušene do kritične meje. Slabe vodne razmere odvrtače turiste, hudo pa je zaškripalo tudi na Ranču Burger na Venišah, kjer so ponoči pred mesecem dni zaprli vrata hotela Štorman & Laznik, lastnikov Cvetke in Franca Burger. Po izreku »v španoviji še pes crkne«, se je končala tudi prva, navidezno uspešna, kariera hotelirstva v tem idiličnem kraju.

Na jasi Veniše sta zakonca Burger (oba domačina iz Zgornje Savinjske in iz Zadrčke doline) pred desetimi leti na kupljeni kmetiji kot poslovneža iz Nemčije poleg konjeniškega centra zgradila tudi hotel in ga oddala v najem takrat najuglednejšemu slovenskemu zasebnemu gostincu Zvonetu Štormanu. Mesečna najemnina, ki po desetletni pogodbi velja še zdaj in vse do uradne prekinitve poslovnega sodelovanja, je znašala visokih 13.400 DEM (7000 evrov mesečno) in sodelovanje je vrsto let potekalo uspešno, navidezno nemoteno.

Po štirih letih se je Zvone Štorman s takratnim vodjem gostinstva Mirkom Laznikom dogovoril za prevzem gostinskega dela in zgodba

se je nadaljevala v bolj ali manj uspešnem slogu.

Oba gostinca sta že kmalu po prevzemu posla zatrjevala, da je najemnina za hotel zelo visoka, bolje rečeno »svinjsko« draga in da navkljub zmogljivosti hotela (prenočišča in ostale gostinske storitve) z ostankom ni mogoče plačevati zaposlenih gostincev. In sodelovanje se je v takem vzdušju nadaljevalo, pa tudi ob slabem stiku med konjeniško dejavnostjo in hotelom. Vendar so spektakularna gostinska srečanja, banketi, sprejemi, seje, obiski državnikov, poroke in glasbeni koncerti, privabljala povprečne in petične goste v ta prestižni zgornjesavinjski gostinski ambient.

Kakšno leto nazaj pa so se začele zadeve hitro spreminjati. Izvajalec gostinske dejavnosti, ki je posloval v dogovoru ali po pogodbi s Štormanom, Mirko Laznik s. p., je svojo gostinsko dejavnost razširil še na Grad Tabor in Hotel Savinja v Laškem, za hotel Štorman & Laznik

(Burger) pa je kazal vse manj poslovnega interesa. Lepega dne pred mesecem dni ali bolje rečeno lepe noči, ko je v Laškem teklo pivo, je spraznil restavracijo in hotelske sobe, odnesel svoj inventar in živila, na vrata obesil napis »Renoviramo!« in se odselil. Zakonca Burger, ki sta bila takrat odsotna, sta od hčerke Nataše izvedela, da so se obojestranske grožnje (Burgerjev in Laznika) čez noč uresničile. Kaj je osred-

Hotel Burger poslej tudi s pravim imenom »Burger«?

Cvetka in Franc Burger na tiskovni konferenci na Venišah

nji vzrok za zdaj še ni povsem jasno. Ali je to dolg uradnega najemnika Zvoneta Štormana (najemnina za letošnje štiri mesece in varščina, zahtevanih 80 tisoč DEM ob prevzemu gostinstva Mirka Laznika, 13 do 14 milijonov tolarjev) ali tožba o prekinitvi tega poslovnega razmerja s strani Cvetke in Franca Burgerja. Najbrž pa še kaj tretjega, kot npr. slabši obisk gostov, visoka najemnina, drugi poslovni interesi Mirka Laznika, odnosi med Burgerji in podjetnikoma (op. avt.).

Na tiskovni konferenci pred številnimi novinarji minul petek, ki sta jo sklicala lastnika hotela Burger, Cvetka in Franc Burger, sta lastnik javnost hotela seznaniti z resničnim stanjem v zvezi z zaprtjem hotela. Dejstva, ki sta jih navedla ob prisotnosti njihove tiskovne predstavnice Darje Fišer in Andreja Ivana Krbavca, pravnega zastopnika Burgerjevih, bremenijo predvsem Zvoneta Štormana, kot podpisnika pogodbe

za desetletni najem hotela in Mirka Laznika, posrednega najemnika in izvajalca gostinske dejavnosti v tem hotelu v zadnjem obdobju. Slednjemu zamerita slabo gospodarjenje in vzdrževanje gostinskih objektov in opreme ter način, kako je zapustil hotel. Franc Burger je uporabil besedo sramota, kaj več pa v zadrečkem žargonu ni bilo slišati.

Po besedah lastnikov hotela so v zadnjem obdobju potekali še telefonski dogovori in pisna sporočila, menda sta Štorman in Laznik želela pogovor na »osem oči« brez odvetnikov, vendar pa Burgerjeva s tem nista soglašala in tudi nista odgovorila na to zadnjo »dobro voljo« najemnikov.

Tako bo ostal hotel zaprt med notranjo obnovo in do pridobitve novih gostincev - najemnikov, kar bo, kot kaže, kar lep čas (op. avt.), medtem pa se bodo pričeli premikati sodni mlini o izterjavi dolga najemnikov, povzročeni

škodi in njihovih zapletenih poslovnih odnosih. Franc Burger je dejal, da Zvone Štorman ni bil v komuniciranju nikoli nekorekten in da je od njega pričakoval izpolnitev pogodbenih obveznosti. Ko pa so te stvari ušle predaleč, se je moral obrniti na sodišče in zahtevati plačilo najemnine ter prekinitve pogodbe razmerja. Odvetnik Krbavac je medtem izjavil, da lahko zakonca Burger na takšen način živita le ob kruhu in vodi, Franc Burger pa je ob koncu novinarjem dejal, da zaradi teh dveh podjetnikov že ne bo propadel. Nasprotno, dejal je, da bo investicijo v objekt (namenili ga bodo v izobraževalne namene, za fitnes, savno in dodatna ležišča) ki je sedaj v tričetrtinski zaključni fazi, končal in dodatno vložil v nekatere funkcije hotela (trafo postaja in čistilno napravo so že zgradili), aktivnejše pa naj bi v prihodnje povezali tudi konjeniški šport in hotelsko dejavnost.

Poslovnemu polomu polomu ob rob pa so dodali dejstvo, da imajo za konec pletja napovedani dve konjeniški tekmi z banketom za udeležence, v hotelu najavljene goste iz tujine in da se dnevno še vedno oglašajo redni in prehodni gostje, ki zagledajo na vratih napis »Zaradi adaptiranja hotel zaprt!«.

Da je z zaprtjem hotela nastala velika materialna in moralna škoda za vse udeležene v sporu, predvsem pa velika vrzel v gostinsko-turistični ponudbi Zgornje Savinjske doline, je kot na dlani. Svoje bosta povedala tudi Zvone Štorman in Mirko Laznik, najprej javnosti, nato pa še sodnikom. Izgubili pa so, to vemo že zdaj, vsi vpleteni, seveda pa tudi gostje, ljudje, ki so

radi prihajali na Veniše. No, nekoč bodo gotovo spet!

Jože Miklavc

Jezik naš vsakdajni

Morda se marsikom zdi odveč ponovno prežvekovati reči, ki so že velikokrat prežvečene. Vsi se namreč načelno in brez pridržkov strinjamo s tem, da je slovenščina ne le razpoznavni znak majhnega naroda, ki je v varovanjem in razvijanjem svojega jezika in svoje kulture uspel preživeti viharje zgodovine in se v nenehnem plimovanju velikih in nasilnih sosedov obdržati, marveč tudi s tem, da jo je potrebno učinkovito zaščititi tem prej, ker se z »evropeizacijo« Slovenije ter splošno globalizacijo ne le nakazujejo, marveč resnično odpirajo nove, tokrat zelo otipljive in stvarne grožnje njenemu obstoju. Če se bodo nadaljevale sedanje smeri in tokovi, se utegne zgoditi, da bo naš jezik že v razmeroma kratkem času dveh ali treh generacij ostal le obrobna folklorna zanimivost in da nas bodo vsrkali in narodnostno izničili sosedje, katerim smo se doslej uspešno upirali.

Angleščina in njen pidžin (umetni jezik) skupaj z novimi tehnologijami, tujimi firmami, tujim menedžmentom in tujim znanjem namreč nezadržno vdirajo

tudi k nam. Ponekod slovenska (!) strokovna literatura izhaja že izključno v angleščini, slovenski so le še kratki povzetki. Dobre slovenske firme se kramarsko in kratkovidno razprodajajo tujcem, tuji lastniki in upravljalci pa lahko že povsem zakonito zahtevajo komuniciranje z zaposlenimi le še v tujem jeziku. Pri tem jih ne ovira nikakršna omejitev ali zakonski predpis in še na misel jim ne pride, da bi se (vsaj iz vljudnosti) naučili jezika domorodcev, saj jim ti - ponižno in brez kanca samozavesti - ponujajo svoje, bolj ali manj dobro znanje tujega jezika. In so na to celo ponosni in blaženo »vsrkavajo« vsako najmanjšo pohvalo tujca.

Posebno poglavje glede tega je mladinska subkultura. Ne le, da nekateri (tudi formalno šolani mladi) niso sposobni izgovoriti ali napisati smiselno povezanega stavka in se izražajo z nekakšnimi neandertalskimi zvoki, vzkliki in enozložnicami - marveč se nekritično poslužujejo tujega, po domače zaobljenega izrazja, ker je to pač »in«. Tako se svojimi

»bejbami« udeležujejo »super žurov«, ki so »ful kul«, kadi se »šit« in sploh je vse skupaj en »mega špon«. Celo dobrih starih slovenskih kletvic ni več slišati, po novem se medsebojno odpravijo z »go to hell« in »fuck off«, kar zveni seveda bolj razgledano in svetovljansko.

Kako ravna drugod?

Francozi so se med prvimi zavedali grozeče nevarnosti vdirajoče angleščine, ki je občevalni jezik že spremeni v nekakšnega križanca, ki so ga poimenovali »franglaise«. Na predlog francoske akademije znanosti in umetnosti je parlament sprejel zakon o zaščiti jezika, ki ni le platonično nakladanje (kot večina zakonov pri nas), marveč predvideva občutne in boleče sankcije. Nemci so (zaradi dolgoletne prisotnosti Američanov pri njih) bili do zdaj nekoliko bolj popustljivi, pripravljajo pa je zakon, podoben francoskemu. Načela skandinavskih držav so tudi jasna: govori le svoj ali le tuj jezik. Mešana polje zadeva domačih polizobražencev ali neizobraženih priseljencev.

Zakaj so se zadeve pri nas tako nekontrolirano razbohtile?

Edini razlog vidim v naši majhnosti, ki ni le številčna in geografska, ampak je zasidrana tudi v naši zavesti. Stoletja pod Hasburžani in sedemdeset let »Srboslavije« niso minila brez globokih sledov. Brez državotvornosti, z nizko stopnjo nacionalne zavesti, »hlapci, za hlapce rojeni«, na zgodovinsko vetrovno ozemlju, smo bili skoraj brez obrambe izročeni tujim vplivom in se tudi v kratkih dvanajstih letih samostojnosti in neodvisnosti nismo spremenili, ampak krčevito iskali nove gospodarje in jih tudi našli. Voljno in ponižno »vsrkavamo« vase vse, kar je tuje, ker je pač bolj imenitno, svetovljansko. Nazore, življenjske navade, nebrzdano potrošništvo in seveda - jezikovno onesnaženje, ki se ga niti ne zavedamo ali pa ne sprejemamo kot samoumevno in neizogibno. Poceni, kot primitivni domorodci, se prodajamo za bleščice in steklene bisere.

In kaj naredi država?

Z eno besedo: nič. O kakšnem zakonu o zaščiti jezika ni

ne duha ne sluha, vladni urad za zaščito jezika je personalno osiromašen na le tri uslužbenice in tiho vegetira naprej. SAZU se tu in tam predrami, brezuspešno zahteva to in ono in se umakne. Skupine pisateljev in intelektualcev sprožijo kakšno občasnno akcijo in utihnejo, saj v tej družbi nimajo ne glasu ne vpliva. Parlament za veselo razpravlja o nedeljškem delovnem času trgovcev, o dekriminalizaciji prostitucije ali pa se samozadostno zabava z medstrankarskim zbadanjem.

Vendar to ni vse.

Knjižna slovenščina je dogovor in kompromis med številnimi slovenskimi narečji, ki so ga izoblikovali književniki in jezikoslovci in ki naj bi jo skrbno negovali. Ne premoremo področja (tako kot Nemci Hannover), kjer bi knjižni jezik dejansko živel, se uporabljaj v vsakdanjem življenju in bil nekakšen vzorec za vse ostale. Zato ga moramo, posebnost v govorni obliki, zavestno vzdrževati in se zanj truditi. Opaziti pa je, da se vedno bolj vsiljivo poskuša ustoličiti poulična ljubljansčica kot norma govornega in pisnega

izražanja. Tudi pri RTV in javnih nastopih. Tako film postaja »filem«, kravl se spremeni v »kravel«, Turnšek postane »Turenšek«, Lovro Šturm pa »Štorem«, Stockholm napovedovalci brez zadrege preimevajo v »Stokholm« in tako dalje in tako naprej. Ne gre le za napovedovalce iz metropole (kako domišljav izraz), podobno spakovanje sem zasledil že na Koroškem radiu.

Nekaj je treba storiti.

Z vstopom v EU se nam odpirajo široki prostori, mednarodna izmenjava bo naraščala, z njo pa vdor tujih jezikov in izumiranje domačega. Vedeti moramo, da je edina vrednota majhnega naroda njegova posebnost, zgodovina, nacionalni značaj - in da je jezik zadnji okop slovenske istovetnosti. Nihče se ne bo potegnil za nas, če se ne bomo sami. Verjeti moramo, da se Evropi in svetu »fučka« za jezik in vrednote nekega dvamilijonskega naroda in da bomo - če ne bomo pozorni - v najkrajšem času izbrisani. Si to res želimo? Nam je že vseeno?

Bogomir Celcer

POPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLED

Torek 22. julij**Že spet gasilci!**

Celje - Prebivalci Lesničnega, Pilštajna, Zagorja, Frankolovega, Šentjurja, Dobrne, Mozirja, Vitanja, Podsrde in Nove cerkve imajo v teh dneh zaradi suše težave v oskrbi s pitno vodo. V teh krajih so prebivalcem na pomoč pri-skočila prostovoljna gasilska društva, ki vsak dan pripeljejo več kot 160 kubičnih metrov pitne vode.

Suša je pustila posledice tudi na slapu Rinka v Logarski dolini. Ta še ni presahnil in po zagotovitvi domačinov nikoli ne bo, vendar izletniki pogrešajo bogastvo slapa, ki velja za največji prosto padajoči slap v Sloveniji.

V šentjurski občini poudarjajo, da javni občinski vodovod za zdaj zagotavlja normalno oskrbo, težave pa so na obrobju Šentjurja. Obrobna naselja namreč razpolagajo s približno 30 majhnimi vodovodi, v katerih pa ni več pitne vode. Težave v oskrbi z vodo imajo tudi tisti krajanji, ki so si pitno vodo dobavljali prek lastnih zajetij.

Tudi v Vojniku ima približno ena tretjina občine težave v oskrbi s pitno vodo. Najhuje je v krajevni skupnosti Frankolovo in Nova cerkev, kjer obstaja 11 majhnih vodovodov, ki niso urejeni po vseh predpisih o neoporečnosti vode. Podedrgajs tudi poudarja, da občina prevoz pitne vode z gasilskimi avtomobili sofinancira v višini 50 odstotkov, kar pomeni, da bodo letos Vojničani v ta namen odšteli med dva in tri milijone tolarjev.

Na Koroškem o pomankanju pitne vode ne poročajo, prav tako je v Šaleški dolini. Skrb pri prebivalcih pa povzroča občasno onesnaženje vode, ki ga beležijo uporabniki, komunalno podjetje pa se z informacijami o tej zadevi, ne odziva ažurno.

(STA, pop)**Sreda 23. julij**

Ljubljana - Ministrstvo za zunanje zadeve v zvezi s koroškimi Radiom 2 v Avstriji poudarja, da so v vseh pogovorih z avstrijsko stranjo izpostavlja potrebo po ureditvi vprašanja medijske oskrbe slovenske manjšine v Avstriji. Hkrati so opozarjali na zniževanja že dosežene ravni manjšinskega varstva, kamor sodi tudi medijska oskrba. Na ministrstvu so prepričani, da so v zvezi z Radiem 2 doslej storili vse potrebno, pričaku-

jejo pa tudi usklajeno nastopanje manjšine glede tega vprašanja.

Minister Rupel je od oktobra lani, ko je vprašanje Radia 2 postalo pereče, avstrijsko ministrico Benito Ferrero-Waldner večkrat opozoril, da bo ukinitve avstrijske finančne podpore ogrozila medijsko oskrbo slovenske manjšine v materinem jeziku.

Slovenija v okviru Sveta Evrope pozorno spremlja obravnavo avstrijskega poročila o izvajanju okvirne konvencije SE o varstvu narodnih manjšin in bo v odnosih s sosednjo državo še naprej zagovarjala interese slovenske manjšine. Na MZZ še ocenjujejo, da so v zvezi z vprašanjem slovenskih radijskih programov storili vse potrebno za zaščito interesov slovenske manjšine, hkrati pa se zanašajo na usklajeno in konstruktivno nastopanje predstavnikov manjšine v odnosu do pristojnih avstrijskih organov.

(STA)**Četrtek 24. julij****Domnevne zlorabe cestnih dovolilnic**

Ljubljana - Ljubljanski kriminalisti so opravili preiskave na Gospodarski zbornici Slovenije in v nekaterih območnih gospodarskih zbornicah zaradi domnevnih kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic. Po poročanju POP TV so kriminalisti sočasno opravili še hišne preiskave pri nekaterih avtoprevoznikih, in sicer v mariborskem podjetju Evrociti, ki je v lasti Janka Zakeršnika, in nekaterih drugih prevoznikih, ki naj bi vozili za Viator&Vektor. Policisti so pregledali tudi dokumentacijo podjetja Alpe avto iz Ribnice, katerega lastnik je nekdanji šef tajne vojaške službe Andrej Lovšin. Uslužbenca GZS, ki naj bi sodelovala pri ponarejanju dovolilnic, pa naj bi bila še vedno na zaslišanju na policiji, je še poročala POP TV.

Omenjene ceste dovolilnice sicer po pooblastilu prometnega ministrstva izdajata GZS in Obrtna zbornica Slovenije, omenjeno ministrstvo pa izvaja tudi nadzor nad izdajo dovolilnic. Kot rečeno, naj bi do policijske preiskave po neuradnih podatkih prišlo zaradi zlorab oziroma prekupčevanja z dovolilnicami, ki jih slovenski avtoprevozniki potrebujejo za prevoze v tujini.

(STA)**Petek 25. junij****Domnevne zlorabe prerastle v afero**

Ljubljana - Sekretar združenja za promet in zveze pri Gospodarski zbornici Slovenije Viktor Trstenjak ter vodja sektorja za razdeljevanje dovolilnic Robert Sever, ki naj bi bila vpletena v domnevne nepravilnosti pri razdeljevanju dovolilnic za mednarodni tovorni promet, sta po opravljenih pogovorih s policisti prostore ljubljanske policijske uprave že v četrtek popoldne zapustila in odšla domov. Na GZS obenem poudarjajo svoj interes, da kriminalisti dobijo vse dokumente, ki bi lahko pomagali pri razčiščenju zadeve in dodajajo, da imajo dokumentirane vse postopke za dodeljevanje dovolilnic od leta 2000, ko so uradno zadolženi za njihovo izdajanje. Vsi postopki za izdajo omenjenih dovolilnic so sicer javni. Kriminalisti so po vsej državi opravili več hišnih preiskav, razgovorov in zaslišanj v povezavi z domnevnimi nepravilnostmi pri razdeljevanju dovolilnic za mednarodni tovorni promet in ugotavljali, ali je prišlo do zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic ter pomoči pri teh dejanjih. Med osumljenima naj bi bila sekretar združenja za promet in zveze pri Viktor Trstenjak ter vodja sektorja za razdeljevanje dovolilnic Robert Sever.

Po poročanju današnjega Dela so kriminalisti v četrtek po vsej državi v povezavi z domnevnimi nepravilnostmi pri razdeljevanju dovolilnic za mednarodni tovorni promet opravili več hišnih preiskav, zaslišali okrog 60 ljudi in ugotavljali, ali je prišlo do zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic ter pomoči pri teh dejanjih. Hišne preiskave naj bi med drugim opravili pri večjih avtoprevoznikiških podjetjih, kot so Eurocity - ta je v lasti Janka Zakeršnika -, Viator&Vektor, Špedicija Goja, Eurotek in Alpe avto. Kriminalisti so pregledali tudi dokumentacijo na GZS, v zvezi z omenjenimi nepravilnostmi pa pridržali Trstenjaka in Severja.

(STA)**Sobota 26. junij****Nova stara tržnica**

Velenje - Glasno prepevanje, povečan promet in gneča, so označili sobotno dopoldne na tako imenovani velenjski terasi, ki jo najbo-

lje poznamo po tamkajšnjih lokalih in Erini Tržnici.

Slednja je bila tudi tokrat v središču pozornosti. Trgovsko podjetje iz Velenja je posodobilo in kar je še pomembnejše, povečalo vsem dobro znano trgovino, ki ima do potrošnikov prijazen obratovalni čas. Vsi tisti, ki se iz dneva v dan, zaradi žeje, ali kakršnih koli drugih potreb zadržujejo v trgovini ali njeni okolici so bili še posebej

navdušeni in nagrajeni. Era je ob otvoritvi pripravila zanimiv program, s spremljevalno ponudbo, ki ga je popestrila prsata Velenjčanka. Ta se tudi tokrat še vedno ni pokazala s svojo boljšo polovico, oziroma je tudi tokrat, njen zrebec dobro poskrbel za izvedbo in tehnično podporo pevke.

Pred Tržnico se je torej prepevalo, plesalo, jedlo in pilo, a o otoku svežine ni bilo ne duha ne sluha, kajti sonce je z lahkoto pripekalo in se bohotilo nad otokom.

Notranjost trgovine, žal ponovno zelo skromna. Predvsem je vizualno pu-sto na oddelkih kjer ponujajo meso, delikatese, kruh in pecivo, pa tudi oddelek, ki ponuja pripravljeno hrano in naj bi bil posebnost in novost te trgovine, zaostaja za konkurenco. Škoda, ker se odgovorni za končno podobo trgovine niso bolj potrudili, kajti tržnica ima svojo tradicijo in svoje redne stranke. Zgled, kako mora biti urejena sodobna trgovina, dobijo že v svoji bližnji okolici, če pa bi prestopili meje naše države in bi vrgli oko na podobne lokale in nakupovalne centre na zahodu bi bili potrošniki še nekoliko bolj zadovoljni in počaščeni. Konec koncev pa Erine trgovine nikoli niso izstopale s svojo urejenostjo oziroma inovativnostjo zatorej tudi tokrat ni bilo večjega presenečenja.

Tržnica torej ostaja na istem mestu in z istim delavnikom, tako, da tu izgube ni čutiti, kar se mi zdi najbolj pomembno.

(pop)**Nedelja, 27. julij****Rusi v Sloveniji**

Brdo pri Kranju - Dr. Janez Drnovšek je na Gradu Brdo sprejel podpredsednika ruske vlade in finančnega ministra Alekseja Kudrina, ki je na obisku v Sloveniji.

Iz urada slovenskega predsednika, je ruski gost izrazil prepričanje, da bosta Slovenija in Rusija v nekaj letih uspe-

du Obrežje 39-letnemu G.A., avstrijskemu državljanu s stalnim bivališčem na Dunaju, zasegli 24,6 kilograma heroína.

Omenjeni se je za to dejanje odločil zaradi zadolženosti, saj bi z uspešnim prevozom prepovedane droge v Avstrijo zaslužil 5000 evrov, celotna vrednost zasežene količine mamil pa znaša približno 300.000 evrov, je na današnji novinarski konferenci povedal inšpektor v sektorju za preiskovalne zadeve na GCU Darko Žigon. Policisti Policijske uprave Krško bodo zoper avstrijskega državljanja, ki mu grozi 10 let zapora, podali kazensko ovadbo zaradi storitve kaznivega dejanja neupravičenega pridobivanja in prometa z mamili.

Avstrijski državljan je po opravljeni policijski kontroli z osebnim avtom pripeljal do vstopne carinske kontrole, kjer je na vprašanje carinika, ali ima kaj za prijaviti, odgovoril, da ničesar. Delavci enote za zatiranje tihotapstva so v nadaljevanju opravili preiskavo njegovega vozila, pri tem pa na sopotnikovi strani - v vratih ob spuščnem avtomobilskem oknu, ko so odstranili tapetno oblogo - odkrili pet paketov, oblepjenih z rjavim lepilnim trakom. V zavitku se je nahajala rjava prašnata snov, za katero so delavci omenjene službe po opravljenem preliminarnem testu s testerjem NIK ugotovili, da je heroin.

Po prihodu krških kriminalistov in okrožne državne tožilke so cariniki nadaljevali s preiskavo, pri tem pa v zadnjih vratih vozila odkrili še dvanajst zavitkov heroína. Cariniki so preiskali še notranje blatnike vozila, kjer je bilo odkritih še 30 zavitkov te droge. Voznik je v razgovoru s cariniki in kriminalisti povedal, da je bil na Kosovu, kjer je na dogovorjenem mestu pustil svoje vozilo. Tega so neznanci odpeljali neznanu kam in ga "založili" s prepovedano drogo, avstrijski državljan pa naj bi drogo odpeljal v Avstrijo. Ponudbo za prevoz prepovedane droge, ki je bila namenjena za "italijanski trg", pa je omenjeni dobil že na Dunaju, navodila pa po telefonu.

Sicer so v carinski službi letos zabeležili 11 zasegov prepovedanih drog, od tega največ heroína, 50 kilogramov, in 43 kilogramov marihuane. Po besedah Žigona je zadnji zaseg poleg nedavnega zasega 24 kg heroína tujemu državljanu na mejnem prehodu Ferne-tiči plod uspešnega načina dela carinikov, ki se ob svojem delu tudi stalno izobražujejo in usposablajo za ravnanje v takih primerih.

(STA)**Ponedeljek, 28. julij****Zadnja novica****Tihotapci**

Obrežje - Delavci enote za zatiranje tihotapstva Generalnega carinskega urada (GCU) so 24. julija na mejnem preho-

POPULIST NAROČILNICA (velja do preklica naročnine)

Naročite se lahko tudi na tel. št. (03) 898 56 34 ali na e-pošto: blues@siol.net.

DDV je vset v ceno.

Ime in priimek/naziv podjetja: _____
 Ulica: _____
 Poštna številka/kraj: _____
 Telefon: _____
 Davčna številka (samo za podjetja): _____

Tednik **POPULIST** želim prejemanjati na zgoraj navedeni naslov.

Naročnino bom poravnal na naslednji način:

- a) trimesečna naročnina: 3000 SIT v enkratnem znesku
 b) polletna naročnina: 5.500 SIT v dveh obrokih
 c) letna naročnina: 10.000 SIT v štirih obrokih

OBČINSKI SVET MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC

Komisija za odlikovanja, nagrade in priznanja

“Na podlagi 13. člena Odloka o občinskih priznanjih (Ur. l. RS, št. 7/91 in št. 25/91), Komisija za odlikovanja, nagrade in priznanja pri Občinskem svetu Mestne občine Slovenj Gradec objavlja

Javni razpis za leto 2003

za podelitev:

1. NAZIVA ČASTNEGA OBČANA MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC
2. NAGRADE MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC
3. PLAKET MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC

NAZIV ČASTNI OBČAN podeljuje Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec posameznikom, ki imajo posebne zasluge pri razvoju občine, utrjevanju miru v svetu in za izredne dosežke na kateremkoli področju človeške ustvarjalnosti.

NAGRADO MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC podeljuje Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec občanom, pravnim in civilnopravnim osebam, za velike dosežke pri razvoju Mestne občine Slovenj Gradec, za večletno delo in rezultate na kateremkoli področju družbenega življenja (razen za področja, za katera se podeli druga nagrada), s katerim se posameznik ali organizacija posebno izkaže in s tem doseže velike zasluge in koristi za občino.

PLAKETO MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC podeljuje Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec kot priznanje za pomembne uspehe pri razvoju Mestne občine Slovenj Gradec, na kateremkoli področju družbenega življenja, ki jo lahko prejme občan, pravna in civilnopravna oseba.

Kandidate za razpisana občinska priznanja lahko predlagajo v obliki pobude občani, podjetja, zavodi in vse druge oblike organizacij in združenj v občini.

Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec podeli v posameznem letu eno nagrado Mestne občine Slovenj Gradec in največ šest plaket Mestne občine Slovenj Gradec.

Podane pobude za podelitev priznanj Mestne občine Slovenj Gradec morajo biti pisne in poleg podatkov o kandidatih vsebovati izčrpno obrazložitev ter utemeljitev pobude, po možnosti z ustrežno dokumentacijo.

Pobude je potrebno poslati najkasneje do petka, 8. avgusta 2003 na naslov:

Mestna občina Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, s pripisom “Komisija za odlikovanja, nagrade in priznanja pri Občinskem svetu Mestne občine Slovenj Gradec.”

PRESEDNICA KOMISIJE:
Stanka TAMŠE, l.r.

RAZGALJENI AKTI

Setev in žetev

Občina Črna na Koroškem, tako kot večina slovenskih občin, v svojem statutu nima predvideno, da bi sama tiskala uradni vestnik, ali kakšno drugačno publikacijo, v kateri bi občani našli sklepe, odloke in druge akte, ki morajo biti javno objavljeni v strogi uradni formi, brez vsakega komentarja. Zato ta občina, kot večina občin na Koroškem, objavlja svoje uradne dokumente, ki jih je po zakonu dolžna objavljati, v Uradnem listu Republike Slovenije. Zdi se, da je do občanov takšna objava še najbolj poštena, saj je ta publikacija dovolj razširjena in jo je, ne nazadnje mogoče dobiti v vsaki knjižnici. Kar bi za »manjše« uradne liste težko rekli. Na primer Uradni list Občine Šoštanj, ki smo ga prebirali v prejšnji številki Populista, izhaja samo v 100 izvodih in ga je zunaj občine Šoštanj, tudi v knjižnicah, praktično nemogoče dobiti. Že res, da ljudje uradnih glasil, pa naj bodo ta državna ali občinska, itak ne berejo... Sami so si krivi, lahko rečemo, toda tisti, ki se pomena takšnih objav zavedajo, morajo imeti možnost, da do tega čtiva pridejo. Na tem mestu velja spomniti znameniti pravniški izrek, ki ne velja samo za strokovnjake, torej pravniško srenjo, ampak predvsem za laike. Reče se: »Nepoznavanje zakona škoduje tistemu, ki zakona ne pozna.« Zelo praktično je in to vsi vedo, da se takšnemu nepoznavanju izognemo pri prometnih predpisih. Za to, da te predpise oziroma zakon poznamo, moramo napraviti državni izpit. Vozniško dovoljenje. Vseeno pa velja, da prej navedeni izrek velja za vsa druga področja, na katerih so naša življenja uravnana z zakoni teh ali onih izvoljenih organov.

Uradni list Republike Slovenije je, priznajmo, eno najbolj dolgočasnih branj, kar si jih lahko zamislite. V njem ni slik, niti drugače poudarjenih zapisov, ki bi izstopali od drugih. Vse je enako in prav je tako, saj naj bi bilo v tej tiskovini vse enako pomembno. Od Ustave RS, do zadnje objave najmanjše občine v državi. Toda to velja le za formo. Vsebina je na splošno, zelo pomembna, drugače je ne bi bilo potrebno javno objavljati. In vsebine v Uradnem listu RS praviloma veliko bolj vplivajo na naše počutje, da ne govorimo o finančnih vplivih, kot še tako veliki dnevni časopisi, ali barvno pisane revije, ki se šibijo od blišča oglasov in reklam. Samo po sebi je umevno, da v Uradnem listu RS ni ne oglasov, ne reklam. Sicer jih pa tudi ni treba. Tisti, ki so bili dolžni kadarkoli in karkoli objavljati v tem časopisu, so ugotovili, da so objave drage kot žefran. Če tega ne verjamete, boste to gotovo spoznali, ko boste izgubili katerega od osebnih dokumentov, ki jih je treba preklicati v uradnem listu. S te plati je potrebno razumeti tiste občine, ki se odločijo, da same tiskajo svoja uradna glasila. Takšne objave so zanesljivo bolj poceni kot v osrednjem republiškem uradnem časopisu, ki pa ga - zopet dobra plat - lahko dosežete brez težav tudi preko interneta. Brez težav? Težava zna biti samo cena, saj je tudi ta verzija, za uradni dokument, nesramno draga.

V petek, na dan, ko zanesljivo izide nova številka Uradnega lista RS, (ni redko, da jih na teden izide več), 18. 7. letos, je izšla že sedemdeseta številka Uradnega lista RS. V njej je kopica objav Vlade RS, ministrstev, Ustavnega sodišča, Banke Slovenije, dveh drugih državnih organov in petih občin. Med slednjimi objavlja pet aktov tudi občina Črna na Koroškem. Kot zanimivost povejmo še, da je v tej publikaciji Vlada RS objavila Odlok o gozdnogospodarskem načrtu Gozdnogospodarskega območja Slovenj Gradec (2001 - 2010).

Mi pa se podrobneje ustavimo ob objavah občine Črna na Koroškem. Objavljeni so Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Črna na Koroškem za leto 2002, Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o dodeljevanju denarnih pomoči iz proračunskih sredstev, poslovnik o delu nadzornega odbora in sklep o ukinitvi odloka o razglasitvi »Rožančeve žage in mlina« za kulturni spomenik. Vse te akte, razen odloka o Rožančevi žagi, je občinski svet Črne obravnaval na 7. redni seji, ki so jo imeli 3. julija. Najpomembnejše stvari za nazaj so bile gotovo denarne zadeve, saj je občinski svet ob, za Črno burni razpravi, potrdil zaključni račun za leto 2002. To, da je bila razprava burna, pa iz uradne objave v Uradnem listu RS ni mogoče razbrati. Tančica skrivnosti se razgrne, ko človek malo povpraša takrat navzoče svetnike, delno pa se to vidi tudi iz zapisnika seje. Na podlagi slednjega lahko rečemo, da je tisti, ki je pripravil to finančno sejanje, izvedel klasično metodo streljanja v prazno, saj je jasno, da je akt, ki pokriva vse občinske, da ne rečemo županove grehe za nazaj, ravno odlok o zaključnem računu. Streljanju v premično tarčo pa je bila namenjena predhodna »burna« razprava, ki je bila opravljena v obravnavi revizijskega poročila o notranjem nadzoru zaključnega računa proračuna. Pri tem dobi beseda »revizijsko« prav poseben magični zven, čeprav ne gre za nobeno revizijo, ki ima prizvok teže zunanega nadzora, ampak je šlo za poročilo nadzornega odbora, torej organa, ki po vseh občinah v naši državi ni nikakršen proračunski strah in trepet, ampak zgolj formalnost, ko tisti, ki troši denar davkoplačevalcev, torej občina, nadzira sama sebe. Kako to v praksi zgleda, vemo vsi, ki ne znamo živeti več brez minusov na tekočem računu. Da je pomen tega poročila za župana, ki odreja uradno objavo aktov občinskega sveta, zanemarljiv, priča dejstvo, da ti »hudi« sklepi, kako da bodo to in ono popravili ter bolj ostro kontrolirali in ki so bili sprejeti po obravnavi te »revizije«, sploh niso objavljeni v Uradnem listu RS, ampak se bodo počasi izgubili v kupu zaprašenih zapisnikov, kot se to pač dogaja na vseh občinah, z vsemi zapisniki.

Namen je bil dosežen, kar priča dejstvo, da je bil v naslednji točki odlok o zaključnem računu za leto 2002, ki so ga spretni pripravljalci seje izvedli v enem mahu s tremi sklepi, sprejet soglasno, kot tudi prej omenjeno »revizijsko« poročilo, čeprav je bilo prekrizanih kar nekaj hudih besed.

Ko pa govorimo o objavi važnih odločitev s te sedme seje »črjanskih« svetnikov v uradnem listu, pa ne moremo razumeti, zakaj so objavljeni samo nekateri sprejeti akti, drugi pa ne. Odgovor, da so objavljeni pač najvažnejši, v tem primeru ne bo zdržal, saj je občinski svet čisto na koncu seje sprejel tudi spremembo občinskega statuta, ki je najvažnejši in temeljni akt vsake občine.

Ali smemo špekulirati, da pristojni objavijo samo tiste zadeve, ki se zdijo njim pomembne in so jim v korist? Zaključni račun, s katerim se za nazaj lahko pokrijejo tudi kakšne finančne nečednosti, je gotovo najvažnejši županov akt za minulo obdobje. Zato se res postavlja vprašanje, zakaj v istem Uradnem listu RS ni bila objavljena tudi sprememba statuta, ki gre v korist zgolj majhnemu zaselku in »nepomembni« peščici ljudi v občini Črna na Koroškem. Od organov majhne občine na Koroškem, ki si jo je leta 1994 izglasovala »nepomembna« peščica državljanov Slovenije, takšnega odnosa ne bi pričakovali.

Peter Rezman

STUDIO: 03/891-53-06

SMS, RADAR: 031/622-822

Popravilo kanalizacije na Gorici

Kakšna je kakovost izvajalcev gradbenih del v zadnjih petdesetih letih je dokazano v zaselku Gorica v Velenju. Leta 1970 so zgradili komunalno infrastrukturo, kanalizacijo, cesto, vodovod in primarni toplovod. Od tega je najprej »crnila« kanalizacija, ki je zakopana dva, tri metra pod tlemi. Uporabniki (vsa gospodinjstva) zanjo plačujejo »kanalščico«, tako imenovan davek na »šlamparijo« izvajalcev in prispevek za vzdrževanje ter razširjeno reprodukcijo. To slednje je del tistega denarja, ki ga upravljalec potrebuje za lastne potrebe, saj zgodovini šaleške komunalne porabe še nihče ni ugotovil, koliko denarja za neko konkretno kanalizacijo, kaj se z njim »razširja« in kaj vse je z njim plačano.

Ko so pred dobrim letom delno popravili kanalizacijo

v naselju Gorica, so stroški od predračunskih narasli na več kot dvesto do tristo procentov, izvajalec pa je po mojem mnenju v Šaleški dolini bankrotiral. Ljudje so se namreč križali, ko so opazovali amatersko izvajanje in najbrž se bodo spet kmalu, saj bog ne ve, kaj in kako so zakopali pod asfaltno cestišče. Že po pol leta so namreč specialisti za ugotavljanje tesnosti s kamerami ugotavljali »kikse« in jih takoj za tem popravljali »s kanalizacijskimi injekcijami«.

Popravila glavne veje kanalizacije, ki poteka med Šaleško cesto (križišče pri tunelu) in pod Goriško cesto proti stanovanjskim blokom. Izvajalci so drugi, PUV Nivo Celje, ki ima pri teh delih dokazane izkušnje. To se vidi tudi pri izvajanju, saj z delom hitro napredujejo.

Prve lopate so zasadili oprezno, potem ko je svoje opravila preizkušena gradbena tehnika.

Tudi osrednji gradbeni (komunalno-prometni) pristop je povsem drugačen, saj so naselje pripravili za drugačne prometne tokove, označili prometni režim, odprli polnočasne ceste, zgradili so celo začasna parkirišča. Krajane

so obvestili o preusmeritvah prometa, o trajanju gradnje in o tem, da je potrebno razumeti, da ta poteka prav zaradi njih. O tem, da je nekdo slabo zgradil kanalizacijsko omrežje, ni podatkov.

Ker ljudje ne poznajo prometnih znakov in zapor, so se izvajalci dodatno zavarovanje izvedli z betonskimi čepi in z ogromnimi kanalizacijskimi elementi.

Vrednost del je po besedah enega izmed predstavnikov gradnje 60 milijonov tolarjev. Dober sodelavec graditeljem je vreme. Vse kaže, da bodo gradbena dela lahko izvedli v načrtovanem roku in tako do jeseni odprli osrednjo

povezavo z naseljem Gorica, kjer živi nekaj več kot štiri tisoč ljudi.

Tekst in fotografiji:
Jože Miklavc

Tovarišija

TOVARIŠKO SREČANJE

Krajevna organizacija ZZB NOB Pameče pri Slovenj Gradcu, je tudi letos kot že večkrat organizirala tovariško srečanje svojih članov na lovski koči lovske družine Gradišče. Ob tej priliki so sprejeli novo članico ZZB in čestitali ter obdarili člana ZZB za 80 let. Srečanja se je med drugimi udeležil tudi predsednik Primestne vaške skupnosti Pameče – Trbovlje, Ivo Karner, z ženo.

Ob veselem razpoloženju zapetimi partizanskimi pesmi in plesu se gostje zadržali pozno v noč.

PROSLAVA V OKVIRU PRAZNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI

ŠENTJAŽ - Društvo borcev Šentjaž pri Dravogradu je v začetku julija organiziralo proslavo v spomin na selitev družin iz Spodnje Mislinjske doline pred 59 leti in streljanje talcev v Pamečah.

Proslave so se udeležili borci, člani ZZB NOB, interniranci, podžupan občine Dravograd, gospod Alfonz Nabrežnik, svetniki občine Dravograd, krajanji in drugi gostje.

Lep pozdrav je vsem navzočim zaželel predsednik borčevske organizacije Franc Bart. Ob spremljavi godbe na pihala sta delegaciji odnesli venca na dva spomenika padlih borcev NOB.

Spregovorilo je mlado dekle in lepo opisalo dogodke, ki so se zgodili pred 59 leti:

»Spoštovane krajanke, krajanji, interniranci, borci in drugi gostje. Na ta dan

pred 59 leti je doletela Spodnjo Mislinjsko dolino huda ura in veliko trpljenje, ki ga je povzročil nemški okupator na tem področju. V sosednem kraju, Pamečah, je bilo ustreženih 12 talcev, med katerimi je bil Ivan Vrhnjak iz Jedrti. Isti dan je nemška policija obkrožila Vrhnjakovo in Mešičevo hišo in zahtevala, naj se v najkrajšem času pripravijo in s seboj vzamejo le najnujnejše, nato pa so jih odgnali v Pameč k Fancatu. Tu so jih natovorili na tovornjak, na katerem so bile že tri družine iz Pameč, Hovnikova, Šeltnova in Radčelnova. Nasilno so odpeljali tudi družine iz Šentjaža (Časove, Gnamušove, Jurjeve, Ofovške, Bartove in Krpačeve) in jih odpeljali v razna taborišča. Mladotniki in starejše pa so odpeljali avstrijskim kmetom za opravljanje kmečkih del.

Tudi mi mladi želimo, da se vsaj enkrat letno ob krajevnem prazniku spomnimo težkih dogodkov.«

Mladinka je še prebrala poslovilno pismo, na smrt obsojenega in ujetega partizana, domačina Ivana Krautbergerja.

Spregovorili so še podžupan občine Dravograd in gostje.

SPOMINSKA SLOVESTNOST NA TROTOVEM VRHU

Območno združenje zvez borcev in udeležencev NOB Ravne na Koroškem in vaška skupnost Strojna sta 13. julija organizirala slovesnost ob 58-letnici boja na Trotovem vrhu.

Najprej je navzoče pozdravil predsednik krajevnega organizacije ZZB NOB Kotlje, tovariš Karel Polanc.

Slavnostni govornik je bil predsednik območnega odbora ZZB NOB Slovenije, tovariš Boris Florjančič ki je dejal, da stojimo na področju, kjer je padel sekretar in borec Alojz Kompan Znidaršič in to tik pred svobodo, ki je prišla par tednov po smrti. Dejal je še: »Spominjamo se pa tudi vseh neznanih in znanih partizanov, ki so dali življenje za svobodo naše domovine. Tu je mnogo udeležencev današnjega srečanja, ki so bili rojeni po drugi svetovni vojni, zato je potrebno, da povemo nekaj več o narodnoosvobodilni borbi, da mlajši rod obveščamo o veličastni borbi upornikov proti okupatorju, ki je 6. aprila 1941 leta napadel takratno Kraljevino Jugoslavijo in ozemlje današnje Slovenije je bilo že v prvih dneh okupirano. Takoj so odpravili vse šole in uvedli nemščino, krajem so dali nemška imena, Slovence so izseljevali v južne kraje in ko je bil Hitler april 1941 v Mariboru, je ukazal, da se čim prej izseli 260.000 zavednih Slovencev, duhovnikov, učiteljev intelektualcev in napredno mislečih. Jasno je bilo, da so se domoljubni fantje in možje uprli in šli v OF in pozneje v partizanske čete, bataljone odrede in brigade, pozneje v divizije POS in Nov Slovenije. Po podatkih zgodovinarjev iz Slovenj Gradca je bilo preko 3.000 partizanskih borcev iz Mežiške doline, padlo jih je 243, 10,4 % takratnega, majhnega, števila prebivalcev, kar je ogromno in presega slovensko povprečje.

Danes smo priča neznanemu omalovaževanju NOB in partizanov s strani tistih, ki so po maju 1945 kot kolaboranti okupatorja zbežali preko oceana v razne dežele in se sedaj vračajo v svojo domovino in želijo z blatenjem

in poskusi spreminjanja zgodovine oprati madeže kolaboracijskega sodelovanja in rehabilitirati domobranstvo, ki je po vodstvom SS, generala Rosenerja, v Sloveniji vodilo borbo proti NOB.

Glede pobojev vrnjenih domobrancev je ZZB večkrat izrazila obžalovanje in to obsodilo kot zločin. Večina naših članov ZZB, aktivistov, taboriščnikov, izgnancev in drugih udeležencev NOB za te poboje dolga leta ni niti vedela, kaj šele, da bi zanje nosila odgovornost, seveda to še bolj velja za naše potomce. Resnica je samo ena in včasih zelo kruta. Zato na tem mestu glede vojn ponavljam: Nikoli več!!!

Državni zbor je po dolgih letih razprav v Parlamentu izglasoval zakon o vojnih grobiščih vseh žrtev in določil napis: Žrtvam vojne in povojnih usmrtitev - Republika Slovenija. Mislim, da bodo imeli vsi padli obeležja in da bo slovenski narod obremenjen le s prihodnostjo in nič več s preteklostjo. Gremo v Evropo in vsem ljudem želimo stoletja dolg mir.«

Spregovoril je še župan občine Ravne, Lipi Kolenik, in drugi.

V kulturnem programu so sodelovali harmonikarji, recitatorji, šentanelski pavri in folklorna skupina. Velika množica navzočih se je ob poslušanju frajtonarjev zadržala pri Trotovem križu do poznega večera.

Stanko Hovnik

Zlati ključi za slovenjgraško četverico

Postati starš kar štirih novorojenčkov naenkrat ni od muh! V času sodobne medicine, ultrazvoka in podobnih naprav to sicer ne more več biti presenečenje, pa vendarle ...

Marički in Janiju Kavčiču iz Kreševе ulice v Slovenj Gradcu so se 25. aprila 2003 rodili četverčki: Jakob, Klemen, Mirjam in Lovro in tričlanska družina (prva hčerka Patricija šteje nekaj več kot 4 leta) je kar na lepem postala sedemčlanska! Mali junaki so nekoliko prezgodaj privekali na svet, a se ob skrbni negi dobro razvijajo in kar je najpomembnejše, zdravi so.

Varuškim jim zaenkrat (in k sreči) ne manjka, saj mladima staršema med počitnicami in dopusti pomagajo babica, dedek in sorodniki iz tujine. Problem pomanjkanja pomoči pa bo nastopil, ko bo počitnic in dopustov konec. Tedaj bodo morali sami poiskati ustrezno pomoč, saj sta se država in občina na vse prošnjne za pomoč odzvali zelo mačehovsko. Vsi, ki se ukvarjajo z malčki, so nalezljivo dobre volje, polni optimizma in verjamejo, da vzgajajo štiri dobrovoljčke.

Družina Kavčič ima vsa zavarovanja sklenjena pri Zavarovalnici Maribor. Ker je rojstvo četverčkov v vsakem primeru dogodek, smo pri zavarovalnici razmišljali, kako izkazati pozornost družini in njenim novim mladim članom.

Odločili smo se, da jim ponudimo možnost sklenitve življenjskega zavarovanja Zlati ključ za četverčke in jim podarimo del zavarovalne premije.

Sklenitev ene od oblik življenjskega zavarovanja za enega ali dva otroka se nam danes zdi že samo po sebi umevno in ga razumemo kot dejanje odgovornih staršev. Skleniti življenjsko zavarovanje Zlati ključ za kar štiri otroke in se zavezati k plačevanju zavarovalne premije za precejšnje število let (otroci dobijo zavarovalno vsoto izplačano ob 18. rojstnem dnevu) pa je nekaj drugega.

Pri Zavarovalnici Maribor smo zato staršem ponudili možnost izbire med sklenitvijo življenjskega zavarovanja za mater ali očeta s krajšo zavarovalno dobo pod enakimi pogoji (torej z

deloma podarjeno zavarovalno premijo ZM) ali možnost sklenitve omenjenega življenjskega zavarovanja za malčke.

Pri izbiri so bili neomajni: zavarovanje bodo sklenili za otroke in pika. Čestitamo!

Pri Zavarovalnici Maribor smo ponosni na naše najmlajše imetnike življenjskih polic Zlati ključ.

POPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLEDPOPUGLED

torek 22. julij

Namaz za kruh

Bruselj - V novem glavnem mestu evropske Sloveinje, vztrajno merijo slovensko javno mnenje. Po zadnjih podatkih kar 58 % državljanov in državljanov Slovenije meni, da je vstop v EU prava odločitev. Pravljijšnih 7 % odstotkov jih temu nasprotuje, ena tretjini pa je, tako kot vedno, vseeno.

To je razkrila Evropska komisija v Bruslju, v Eurobarometeru, redni polletni javnomnenski raziskavi, izvedeni v skupaj 13 državah

stotkov v Bolgariji, Slovaški ter tudi v Sloveniji, pet odstotkov v Romuniji, trije odstotki v Estoniji in po dva v Latviji in Litvi. Geografska bližina je pri tem sicer pomembna, navaja Eurbarometer, in to ponazarja tudi na primeru Slovenije, ki jo je kljub povprečnim šestim odstotkom obiskalo 43 odstotkov Avstrijcev.

Državljanji sedanjih prihodnjih članic Evropske unije imajo na vsa aktualna vprašanja ter tudi samo povezavo zelo podobne poglede, ugotavljajo na Evropski komisiji. Le na dveh področjih med

stvaritev kaže, da so jih izdelali izjemno nadarjeni mojstri in umetniki.

Makedonija, ta najjužnejša nekdanja republika socialistične Jugoslavije, se trudi, da bi na različne načine privabila kar največ turistov v kraje, ki so zaradi minule vojne in aktualnih političnih razmer, turistično slabo izkoriščeni. **(STA, MIA, pop)**

četrtek 24. julij

Ptice letijo preko mej

Bruselj - Mednarodna okoljevarstvena organizacija BirdLife, je Slovenijo in še dve drugi pristopnici, Češko in Madžarsko, pozvala, naj pohitijo z izpolnjevanjem direktive Evropske unije o pticah ter čimprej prijavijo nacionalne mreže posebej zaščitenej območij.

Rok za prijavo teh območij, kjer živijo ogrožene vrste ptic, se bo iztekel 1. maja prihodnje leto, torej na dan vstopa omenjenih držav v EU, in časa ni več veliko, poudarja BirdLife.

V pomoč pristopnicah je BirdLife skupaj s partnerji več kot tri leta pripravljali inventar območij, ki so sledeč merilom iz direktive o pticah primerna za klasifikacijo kot posebej zaščitena območja. Ta območja zajemajo od ene desetine do skoraj četrtine površine posamezne od treh držav - največ, 24 odstotkov, prav v Sloveniji, na Češkem pa npr. devet odstotkov.

Ti inventarji so pripravljeni na podlagi znanstvenih dokazov, s čimer omogočajo vsaki državi, da kot posebej zaščitena območja prijavi najprimernejše predele naravnega okolja ptic, poudarja BirdLife in svojo pomoč ponuja vladam vseh treh držav. Vlade naj bi čimhitreje zaščitile omenjena območja, sicer bo resno ogroženo preživetje ptic, kot so krastač, kraljevi orel in vodne ptice pevke. Rok se približuje in nobena od treh držav na uresničevanje direktive o pticah ni pripravljena poudarjajo na BirdLife.

Med območja, zanimiva za varovanje ptic, se uvršča tudi območje ugrezanja, ki je posledica odkopavanja premoega v Šaleški dolini. Še posebej za ptice, ki živijo v mokriščih in ob jezerih. Problem ugrezninskih jezer je veliko nihanje vodne gladine, še posebej na Šoštanjskem jezeru, ki je akumulacija za hladilno vodo TEŠa. Poseben problem pa predstavlja nestrokovno poseganje v obvodno vegetacijo, ki običajno podlega samo enemu kriteriju »lepot« in »urejenosti«, ki jo dosežejo s sekirami, motornimi žagami in kosilnicami. Da ptice v takem okolju ne morejo preživeti, bi se morali zavedati tudi tisti, ki takšna opravila naročijo in plačajo. Žal pa se zdi, da bodo ta območja

slej ko prej namenili tudi novim igrački »pomembnih« ljudi - golfu (STA, pop)

Petek 25. junij

Ledeno mrzlo pivo

Ljubljana - Belgijski Interbrew na upravno sodišče vložil tožbo, s katero zahteva, da upravno sodišče zaradi bistvenih kršitev določb postopka ter nepopolno in nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja razglasi odločbo urada za varstvo konkurence za nično

Kot je znano, je urad za varstvo konkurence pod določenimi pogoji, tudi začasnega prenosa blagovne znamke Unionovega svetlega piva na nepovezano tretjo osebo, dovolil nameravani prevzem pivovarne Union, ko bodo Laščani v slednji tudi uradno presegli 50-odstotni lastniški delež.

Interbrew je po poročanju Radia Slovenije pohitel z vložitvijo tožbe tudi zaradi skupščine delničarjev Pivovarne Union, ki bo konec julija. V tožbi namreč zahtevajo, da sodišče ugotovi ničnost uradove odločbe. Kot so zapisali v obrazložitvi tožbe, je pogoj prenosa pravice uporabe blagovnih znamk nemogoč in ga po njihovem Pivovarna Laško ne more izpolniti, kar pomeni, da je taka obveznost nična.

Spomniti velja, da so tudi Laščani napovedali tožbo na upravno sodišču, saj terjajo brezpogojno soglasje za prevzem Uniona; to naj bi storili že v teh dneh. Če Interbrew s tožbo na upravno sodišču ne uspe, od sodišča terja izdajo začasne odredbe, ki je še kako pomembna pred napovedano Unionovo skupščino delničarjev. Interbrew sodišču namreč predlaga, da Laščanom, ki imajo v Unionu skoraj 48-odstotni lastniški delež prepove glasovanje s presežkom delnic - skoraj 25 odstotkov -, ki jih je imela Pivovarna Laško pred začetkom izvajanja postopka koncentracije, ker bi sicer sprejeti sklepi lahko povzročili hude škodljive posledice za ekonomski in konkurenčni položaj Uniona, je še poročal Radio Slovenija.

Pivci piva se v teh vročih dneh bolj malo ozirajo na pivovarsko »vojno« in želijo predvsem hladno pivo. Bolj navihani pa pogosto že naročajo Laško z rdečo nalepko!

(STA, pop)

Sobota 26. junij

Tudi Romuni dihajajo za ovratnik

Bukarešta - Neznana napadalca sta pretepla dva romunska novinarja, ki sta

pisala o korupciji v lokalni vladi in gospodarstvu, je sporočila policija. Novinar-ko dnevnika Romania Libera Carmen Cosma in dopisnika časopisa Evenimentul Zilei, Mariusa Mitracheja, sta v petek, ko sta se odpravljala na delo, napadla dva moška. Novinarja imata poškodbe po obrazu in telesu, Cosma pa se je pritoževala zaradi glavobola, ker jo je napadalec udaril v zatilje. Policija je o dogodku sprožila obsežno preiskavo.

Novinarja sta nedavno poročala o korupciji v lokalni vladi in raziskovala poslova-

v ZDA med letoma 1994 in 1996. Castelli naj bi o svoji odločitvi v ponedeljek ali torek govoril v parlamentu. Opozicija pa napoveduje, da bo zanj zahtevala glasovanje o zaupnici.

Castelli se je pri sprejetju odločitve skliceval na junija sprejet zakon o imuniteti, ki pet najvišjih predstavnikov države - predsednika republike, predsednika vlade, predsednika senata, predsednika predstavniškega doma in predsednika vrhovnega sodišča - štiti pred sodnimi procesi. Milansko tožilstvo

Miro Petek in dr. Janez Drnovšek pod Najevsko lipo (foto: Samo Šavc)

pristopnicah in kandidatkah za vstop v povezavo. Podpora članstvu med deseterico pristopnic je sledeč Eurobarometeru, ki je bil izveden na vzorcu 12 tisoč ljudi maja letos, 58-odstotna - toliko državljanov namreč meni, da je članstvo v EU dobro, le osem odstotkov jih je nasprotnega mnenja, medtem ko jih 26 odstotkov ne vidi ne dobre ne slabe plati. V vseh 13 državah pristopnicah pa je podpora nekoliko višja, saj jih ima 64 odstotkov članstvo za dobro, osem pa za slabo.

Žal, ali pa k sreči, pa se Slovenija še vedno uvršča med tiste države kandidatke v Evropski uniji, ki jih povprečen evropski državljan skoraj ne pozna, saj vsak peti Evropejec sploh ne ve, kaj naj bi Slovenija sploh bila. Država, slaba blagovna znamka, ali namaz za kruh. Da gre za državo, pa ve 82 %, kar se bo komu zdelo veliko, vendar smo lahko prepričani, da na primer Švico, poznajo vsi Evropejci, čeprav ni članica EU. Slabšo prepoznavnost beležijo le še tri baltske države, in sicer Litva z 81 odstotki ter Latvija in Estonija z 80 odstotki. Na nasprotnem koncu lestvice kraljuje Turčija, ki se sicer o članstvu v EU sploh še ne pogaja, vendar je zanj predvsem zaradi njene turistične privlačnosti slišalo 95 odstotkov državljanov EU. Turčiji sledijo Poljska s 93 %, Romunija in Madžarska z 91, Bolgarija 90, Češka 88, Ciper in Malta s 87 odstotki ter Slovaška s 84 odstotki

Kar 59 odstotkov državljanov EU sicer še ni bilo v nobeni od naštetih 13 držav pristopnic oziroma kandidatki za članstvo. Še največ, 18 odstotkov, jih je bilo v Turčiji, 14 odstotkov v Sloveniji, po 12 odstotkov na Madžarskem in Poljskem, devet na Cipru in osem na Malti, po šest od-

petnajsterico in novinkami prihaja do resnih razlik v pogledih in sicer pri širitvi EU ter pri odnosu do ZDA. Razlika v pogledih na širitev niti ni presenetljiva, saj je razumljivo, da si prihodnje članice bolj želijo njeno uspešno izvedbo, ugotavlja Eurobarometer. V petnajsterici le 33 odstotkov državljanov meni, da je uspešna izvedba procesa ena od osrednjih prioritet EU, medtem ko je ta odstotek v desetih državah pristopnicah, ki naj bi v povezavo vstopile prihodnje leto, skoraj enkrat višji in znaša 58 odstotkov. **(STA, pop)**

sreda 23. julij

Zgodovina vabi

Ohrid - V cerkvi sv. Kliment na lokaciji Plaošnik na Ohridu v Makedoniji so odkrili izjemno dragocen mozaik iz zgodnjekrščanskega obdobja v vrhunski izvedbi in mojstrski zasnovi

Po oceni strokovnjakov, naj bi mozaik nastal v drugi polovici 4. stoletja, nahaja pa se v mogočni krstilnici cerkve sv. Kliment. Arheologi so na mozaik naleteli pri razkopavanju tal krstilnice, pri čemer so odkrili dve fazi gradnje. Na mozaiku je predstavljen prizor iz raja z dvostopenjsko fontano, heraldično postavljenima dvema pavoma in stiliziranim granatnim jabolkom. "Nadaljnja izkopavanja bodo pokazala, kaj vse še vsebuje to nahajališče," je za makedonsko tiskovno agencijo MIA povedal arheolog Vlado Malenko, voditelj raziskav na Plaošniku.

Malenko je tudi pojasnil, da gre za enega od številnih mozaikov v 22 bazilikah v Jezerskem bazenu, ki navaja na sklep, da je na tem območju obstajala šola za izdelavo mozaikov, saj celotni fond podo-

nje državne rudarske družbe v mestu Petrosani, 300 kilometrov severozahodno od Bukarešte.

Po besedah Carmen Cosma sta bila napadalca profesionalca, ki sta za nekoga opravila delo. "Tudi če bo trajalo tri leta, bom ugotovila, kdo stoji za tem dejanjem," je dejala Cosma. Mitrache pa je dejal, da so mu v preteklosti že večkrat grozili, da pa so tokrat grožnje prvič tudi uresničili. "Takoj ko je članek natisnjen, se pojavijo grožnje, da te bo povozil avto ali da te bodo pretepli," je povedal Mitrache.

Vsaka podobnost s primerom Petek ni slučajna! Vprašanje je le, ali bo imela romunska policija več sape, kot slovenska. Ki ne diha nikomur več za ovratnik.

(STA, pop)

Nedelja, 27. julij

Neskončna moč medijev

Rim - V italijanski vladi je izbruhnil spor zaradi nedavne odločitve pravosodnega ministra Roberta Castellija (Severna liga), da ustavi potekajoče preiskave državnega tožilstva proti premieru Silviu Berlusconiju. Kot je poročala nemška tiskovna agencija dpa, sta desnousmerjeno Nacionalno zavezništvo (AN) in sredinska stranka UDC pozvali Castellija, naj umakne svojo odločitev. V nasprotnem primeru sta zagrozili z umikom iz vlade.

Castelli je ustavil zahteve sodišča v Milanu po preiskavi o domnevnih davčnih utajah podjetja Mediaset, ki je v Berlusconijevem lastništvu, pri nakupu filmskih pravic

in opozicija sta medtem mnenja, da novi zakon velja izključno za sodne procese, ne nanaša pa se na preiskave državnega tožilstva.

Italijansko vladno koalicijo sestavljajo stranke Naprej Italija, Nacionalno zavezništvo, Severna liga in UDC. (STA)

Ponedeljek, 28. julij

ZADNJA NOVICA

Najlepše je biti milijonar

Witten - Raziskava univerze v mestu Witten na zahodu Nemčije o kvizu Lepo je biti milijonar, ki je priljubljen tudi v Sloveniji, je postregla z nekaj presenetljivimi rezultati.

Po besedah ekonomista Joachima Prinza, ki je opravil raziskavo med 149 udeleženci nemške različice kviza Lepo je biti milijonar, so delavci in gospodinjje proti pričakovanju dosegli v povprečju boljše rezultate od udeležencev z univerzitetno izobrazbo.

Kot je pojasnil, se je za uspeh na kvizu izkazalo bolj koristno, če je posameznik gledal televizijo in reševal križanke, kot pa določena specialistična znanja. Raziskava je sicer še pokazala, da so starejši tekmovalci na vprašanja odgovarjali bolje od mlajših tekmecev.

Raziskava pa ni zajela slovenske inačice in ni znano, ali je odhod voditelja kviza Jonasa Žnidaršiča vplivala na odgovore tekmovalcev.

(STA/AFP, pop)

Tarče strateškega prevzema Gorenja

Velenje - Novi predsednik uprave Gorenja Franjo Bobinac, 45-letni magister ekonomije, ki je sredi julija prevzel vodenje 9000-članske družbe, namerava v naslednjih dveh letih tarče strateškega prevzema iskati med podjetji v vzhodni in jugovzhodni Evropi.

Prvi mož Gorenja pojasnil, da bo Gorenje v prihodnjih letih raslo in da cilj podjetja ni biti tarča drugih, temveč poiskati lastno tarčo. Govorice o lanskem morebitnem Electroluxovem prevzemu Gorenja je Bobinac zavrnil kot v celoti neutemeljene. Electrolux je namreč skoraj edini izmed večjih proizvajalcev bele tehnike v Evropi, s katerim Velenjčani ne izmenjujejo asortimana in poslovno sploh ne sodelujejo.

Med pet največjih proizvajalcev bele tehnike

Po mnenju Bobinca je prihodnost negotova, vendar pa ima nova uprava, ki ji mandat poteče čez pet let, v načrtih, da do leta 2006 pripelje podjetje v družbo petih največjih proizvajalcev bele tehnike v Evropi. Strategija Gorenja predvideva v naslednjih treh ali štirih letih tudi več kot milijardo evrov prometa. Velenjčani bodo veliko pozornost namenili tudi razvoju inovativnih proizvodov s poudarkom na oblikovanju, kakovosti, funkcionalnosti uporabe ter precejšnjem vlaganju v razvoj lastne blagovne znamke, ki mora biti dovolj močna na vseh ključnih trgih EU. Razvijali bodo tudi vseevropsko blagovno znamko ter krepili poslovno strukturo v tujini. Bobinac kot posebno nalogo izpostavlja obvladovanje stroškov, kar pomeni racionalizacijo proizvodnje in iskanje prihrankov na vseh področjih. V ospredju bo tudi razvoj ključnih kadrov. Vsako leto naj bi Gorenje pridobilo vsaj deset talentov, ki jih bodo potem seznanjali s korporacijsko kulturo in tehnikami poslovanja.

Preselili enostavnejše dele proizvodnje

Dodal je tudi, da določena tržišča, kot so hrvaško, srbsko in bosansko, kjer je Gorenje močno prisotno, ponujajo možnosti za preselitev enostavnejših delov proizvodnje. Z delno preselitvijo proizvodnje bi Velenjčani na omenjenih trgih pridobili status lokalnega proizvajalca in bi zaposlovali lokalno prebivalstvo. Po mnenju Bobinca je to dobro, saj se bodo Bosna, Srbija in Hrvaška kmalu začele zapirati in ni vseeno, kakšen status ima podjetje potem v teh državah. Poleg tega bodo nova podjetja v sodelovanju z matično družbo na omenjenih trgih razvijala dobaviteljski park, kar bo prineslo lažje sodelovanje z dobavitelji.

Na vprašanje, kaj pomeni za Gorenje vstop Slovenije v EU, je prvi mož družbe odgovoril, da trenutno Gorenje na trg EU prodaja polovico lastne proizvodnje. Ko se bo članstvo EU prihodnje leto razširilo, bo delež Gorenjeve prodaje porasel na 66 odstotkov. Posledice, ki jih bo prinesla uvedba carin na trgih jugovzhodne Evrope, bo Gorenje skušalo odpraviti z racionalizacijo stroškov, povečanjem konkurenčne sposobnosti na drugih področjih poslovanja, krepitvijo maloprodajne mreže, ki mora razmere na teh trgih amortizirati.

Pininfarina najbolj uspešna v Rusiji

Najbolj prestižna linija Gorenja Pininfarina, ki je bila vpeljana pred dvema letoma ob 50. letnici družbe, je največji uspeh doživela prav na ruskem trgu. Novodobni ruski bogataši posegajo namreč po tej luksuzni liniji Gorenja, ki ni doživela le institucionalni uspeh v smislu krepitve imidža podjetja, temveč tudi na prodajnem področju. Od začetka proizvodnje je Gorenje tako prodalo okrog 100.000 proizvodov z linije Pininfarina, ki bo po napovedih Bobinca živila še dve ali tri leta.

Rudarji na kolektivni dopust

Velenje - Tudi v letošnjem delovnem koledarju Premogovnika Velenje je bil v začetku avgusta predviden kolektivni dopust, ki pa je bil zaradi izjemne energetske situacije in majhne količine premoga na deponiji nekaj časa nezanesljiv. Zaradi suše in zato večjih potreb po premogu so rudarji v maju, juniju in juliju delali tudi nekaj sobot in že v prvi polovici leta presegli načrtovani odkop za ta čas ter odkopali tudi dodatne količine premoga, za katere so se dogovorili s svojim lastnikom, holdingom Slovenske elektrarne. Na deponiji je sedaj dovolj premoga, tako da lahko gredo rudarji na načrtovani kolektivni dopust. Po besedah direktorja Premogovnika Velenje dr. Evgena Dervariča so velenjski rudarji od začetka leta do 22. julija nakopali nekaj manj kot 2,4 milijona ton premoga, do konca leta pa načrtujejo proizvodnjo 4,210 milijona ton premoga. "22. julija je bilo na deponiji okoli 80.000 ton premoga, TEŠ dnevno porabi okoli 10.000 ton premoga, mi pa ga nakoplujemo povprečno 18.500 ton na dan. Glede na to je uprava Premogovnika sprejela sklep, da bomo tudi letos v podjetju imeli kolektivni dopust, in sicer od 4. do 14. avgusta. V poletnih mesecih je poraba energije sicer manjša, vendar je letošnja energetska situacija po vsej Evropi zelo slaba in zaradi suše povsod primanjkuje energije. To je tudi osnovni razlog, da bo naša proizvodnja premoga letos presešla osnovno načrtovano proizvodnjo za 460.000 ton, je še povedal dr. Dervarič.

Montenegrobanka je v večinski lasti Koroške banke

Ljubljana - Nova Ljubljanska banka (NLB), ki je v začetku maja za 11,1 milijona evrov kupila 91,5-odstotni delež črnogorske banke Montenegrobanka, je sredi julija večinski delež v tej najstarejši črnogorski banki prodala članici skupine NLB Koroški banki iz Slovenj Gradca.

NLB je Koroški banki prodala 86,52-odstotni delež Montenegrobanke, sama pa je ostala lastnica petih odstotkov banke iz Podgorice. Montenegrobanka torej ostaja v 91,5-odstotni lasti skupine NLB, so sporočili iz NLB. Nova uprava Montenegrobanke pod vodstvom Ranka Nikoliča je prevzela poslovanje 11. julija. NLB namerava Montenegrobanko dokapitalizirati, obnoviti informacijsko tehnologijo in poslovalnice ter vložiti znatna sredstva v razvoj ter promocijo bančnih storitev.

Nov predsednik uprave Zavarovalnice Triglav bo Jože Lenič

Ljubljana - Nadzorni svet Zavarovalnice Triglav je na imenoval novo upravo s petletnim mandatom, ki jo bo od 1. novembra vodil sedanjí predsednik uprave Kapitalske družbe (KAD) Jože Lenič.

Poleg njega bodo v upravi še Milan Tomažević, ki zavarovalnico vodi od lanskega oktobra, sedanji član uprave Vladimir Uršič ter Mateja Treven, ki je do sedaj vodila službo za poslovanje z vrednostnimi papirji v Zavarovalnici Triglav. Nadzorni svet bo na eni od prihodnjih sej na osnovi predloga sveta delavcev imenoval tudi člana uprave kot delavskega direktorja, so sporočili iz Zavarovalnice Triglav. Do 1. novembra bo zavarovalnico vodila še sedanja uprava, ki jo je tedanji nadzorni svet imenoval 18. oktobra lani, potem ko je zaradi nesoglasij z agencijo za zavarovalni nadzor sporazumno razrešil predsednico uprave Nado Klemenčič ter člana uprave Jožeta Obersnela. Nadzorni svet je prepričan, da bo nova uprava Zavarovalnice Triglav s še nekaterimi odvisnimi finančnimi institucijami še močneje utrdila zavarovalnico na domačem trgu zavarovalniških ter drugih finančnih storitev, hkrati pa tudi bolj ambiciozno opredelila program za njeno čedalje večjo vlogo v prostoru srednje in južne Evrope. V Slovenski odškodninski družbi (SOD), ki je od letošnje pomladi skrbnica večinskega paketa delnic Zavarovalnice Triglav, ocenjujejo odločitev nadzornega sveta kot pozitivno. Hitro odločitev nadzornega sveta, ki ga je skupščina naše največje zavarovalnice potrdila pred mesecem dni, so ocenili za hitro in učinkovito ukrepanje, ki vzpostavlja potrebno stabilnost v Zavarovalnici Triglav. To pa je vsekakor osnova za uspešno poslovanje zavarovalnice v prihodnje.

V Slovenici pozdravljajo napovedano združevanje z Adriaticom

Ljubljana - Finančna skupina KD Group, ki se je sredi tega meseca odločila, da zavarovalnic Slovenica in Adriatic ne prodaja nobenemu izmed zainteresiranih kupcev, se je zdaj odločila zavarovalnici združiti. Anton Končnik, predsednik uprave zavarovalnice Slovenica, je prepričan, da je omenjeno povezovanje pozitivna poslovna zamisel iz več razlogov. Uresničujejo se, denimo, sinergijski učinki, to je povečanje prihodkov in zmanjšanje odhodkov, ki so ocenjeni na več kot deset milijonov evrov v naslednjih nekaj letih. "Združeni zavarovalnici s 15-odstotnim tržnim deležem postane druga največja zavarovalnica v Sloveniji. Povečanje finančne donosnosti je na eni strani v korist vseh obstoječih lastnikov, po drugi strani pa povečana kapitalska moč in ustreznost združene zavarovalnice povečuje varnost zavarovancev," še dodaja Končnik.

Celjska regija zaradi suše med najbolj prizadetimi v državi

Celje - Celjska regija je zaradi suše, ki se je pričela že spomladi, med najbolj prizadetimi regijami v državi. Kot je na današnjem regijskem sestanku kmetijskih in gozdarskih zadrug celjske regije poudaril predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice (KGZ) Slovenije Peter Vrisk, je celjska regija po staležu govedí najmočnejša slovenska regija.

Prve ocene stanja po suši, ki so jih pripravile občinske komisije na Celjskem in v koroški regiji, kažejo, da je najbolj prizadeto travinje, ki je poškodovano med 40 in 75 odstotkov, na Koroškem, ki ga prav tako pokriva celjska območna KGZ, pa se stopnja poškodovanosti giblje med 35 in 65 odstotkov. Poškodbe je utrpela tudi koruza, krompir je poškodovan med 40 in 50 odstotkov, jara žita pa kar med 70 in 90 odstotkov. Tudi v intenzivnih sadovnjakih situacija ni bistveno boljša, poškodbe na hmelju, zlasti na goldingu, so več kot 70-odstotne.

Največ škode zaradi izpada v pridelku voluminozne krme na travnikih in pašnikih

Na območju celjske regije so najbolj prizadeti Kozjansko, Obsootelje, Spodnja Savinjska dolina in celjska kotlina. Največ škode, in sicer v povprečju 60 odstotkov, bodo kmetovalci utrpeli zaradi izpada v pridelku voluminozne krme na travnikih in pašnikih, saj druge in tretje košnje sploh ni. Velik izpad je zabeležen tudi v pridelavi ostalih krmnih rastlin, zaradi pomanjkanja padavin pa se zelo hitro zmanjšujejo tudi zaloge talne vode, brez katerih je onemogočeno namakanje kmetijskih površin.

Predstavniki KGZ: Država naj ukrepa čim prej Predstavniki KGZ Slovenije so na današnjem srečanju, ki so se ga udeležili tudi številni župani s Celjskega ter nekaj poslancev državnega zbora, pozvali državo, da ukrepa čim prej. Kmetje namreč potrebujejo takojšnjo pomoč in sredstva za nakup uvožene ali domače voluminozne krme. Zaradi premalo pridelane osnovne krme za živino so kmetje prisiljeni zmanjševati stallež v hlevih. Država bi po mnenju Vriska morala omogočiti interventni odkup tudi 400 do 450 kilogramov pitancev, saj bi kmetje na ta način lahko sprostili krmo in jo porabili za vzrejo osnovne črede. Trenutno v Sloveniji na odkup čaka 10.000 glav goveje živine, polovica te živine pa je prav iz celjske regije. V KGZ Slovenije opozarjajo tudi, da država mora zagotoviti tudi posebna finančna sredstva, ki bi jih kmetje uporabili za nakup semenskih posevkov, primernih za pridelavo v sušnih razmerah. Pospešiti bi bilo treba tudi izplačilo subvencij najprej tistim kmetom, ki so zavarovani iz kmetijstva in se ukvarjajo izključno le s kmetovanjem. Kmetje tudi pričakujejo, da se jim zniža katastrski davek in zmanjšajo dajatve za obvezno pokojninsko in zdravstveno zavarovanje.

Med gospodarstveniki je prevladal pesimizem

Ljubljana - Skupno trošenje se je v aprilu realno ponovno okrepilo, poganjal pa ga je skok domačega trošenja. To je močnejše, kot so kazale prejšnje ocene, saj se je v letošnjem prvem četrtletju v primerjavi z enakim obdobjem lani nominalno povečalo kar za 9,2 odstotka, v aprilu pa še za dodatnih 5,3 odstotka, ugotavljajo strokovnjaki Ekonomskega inštituta ljubljanske pravne fakultete v novi številki publikacije Gospodarska gibanja. Ob stagniranju izvoza je povečan majski uvoz dvignil trgovinski primanjkljaj na 133 milijonov evrov. Gospodarski optimizem je splahnel skupaj z vse slabšimi napovedmi gospodarskih gibanj v svetu in še posebej v EU.

Aprila največ trošila država

Skupno domače trošenje ima v letošnjem letu bolj ugodno dinamiko, kot so kazale predhodne ocene. Aprila je od komponent domačega trošenja najbolj živahno naraščalo materialno trošenje države, namreč kar za 8,7 odstotka. Ker pa je bil tudi april 2002 zelo močan za trošenje države, je navkljub letošnjemu aprilskemu naraščanju materialno trošenje javnofinančnega sektorja doseglo v medletnem povečanju le realno ničlo. Aprila se je opazno pospešilo trošenje prebivalstva, povečalo se je tudi investiranje.

Obseg industrijske proizvodnje aprila naraščal, maja upadal

Obseg industrijske proizvodnje niha. Aprila je naraščal, maja pa upadal. V maju se je zmanjševala proizvodnja v predelovalnih dejavnostih in sektorju oskrba z elektriko, plinom in vodo, medtem ko je proizvodnja v rudarstvu še naprej naraščala. V prvih petih mesecih skupaj je bil obseg industrijske proizvodnje približno na enaki ravni (0,2 odstotka pod njo) kot v ustreznem obdobju lani.

Izven industrije preobrat v gradbeni in turistični dejavnosti

Izven industrije je prišlo aprila oz. maja do preobrata v gradbeni in turistični dejavnosti. Ena in druga sta se zmanjševali od decembra, s pomladjo pa sta se začeli vendarle povečevati. V primerjavi z letom prej se je aprila močno povečala prodaja v trgovini na drobno. Med prometnimi panogami sta se še naprej krepila pristaniški in železniški promet, medtem ko sta pomorski in cestni promet zanihala navzdol, letalski potniški promet pa je upadal že tretji mesec zapored. Mestni potniški promet se še naprej poslabšuje. Med najbolj uspešne gospodarske panoge z nadpovprečnim povečanjem dodane vrednosti od prvega četrtletja 2002 do prvega četrtletja letos sodijo gradbeništvo s skoraj petodstotnim povečanjem dodane vrednosti, javna uprava, druge javne in osebne storitve ter zdravstvo s socialnim skrbstvom s po okoli štiri odstotnim povečanjem dodane vrednosti in trgovina s popravili motornih vo-

zil ter predelovalne dejavnosti s po triodstotno okrepitevijo dodane vrednosti. Realno pa je dodana vrednost v zadnjem letu upadla v ribištvu (za skoraj 17 odstotkov), rudarstvu, kmetijstvu, prometu s skladiščenjem in zvezami ter finančnem posredništvu.

Število aktivnega prebivalstva stagnira

Število delovno aktivnega prebivalstva stagnira; skromno rast zaposlovanja v gospodarskih družbah in javnem sektorju spremlja upadanje števila samozaposlenih, zaposlenih v drobnem gospodarstvu pa tudi iskalcev zaposlitve. Med samozaposlenimi se je tako aprila letos kot v celem zadnjem letu krepko zmanjšalo število kmetov. V aprilu jih je bilo za 1873 oz. šest odstotkov manj kot marca ter za 6379 oz. 17,9 odstotka manj kot aprila lani.

Stopnja registrirane brezposelnosti se je znižala

Stopnja registrirane brezposelnosti, ki je aprila znašala 11,1 odstotka, se je maja znižala na okoli 10,9 odstotka. Kot ob tem ugotavljajo Gospodarska gibanja, kaže hiter upad registrirane brezposelnosti ob hkratnem zmanjšanju zaposlenosti v drobnem gospodarstvu, zlasti v njegovem kmetijskem delu, na umikanje večje skupine slovenskega prebivalstva iz množice za delo zainteresiranih oseb. Junjski 0,3-odstotni skok cen na drobno in življenjskih stroškov je bil predvsem sezonski, menijo strokovnjaki z Ekonomskega inštituta pravne fakultete. Vendar opozarjajo, da so se medletne stopnje kljub temu, da mesečno povečanje ni bilo veliko, opazno povečale. V juniju lani so namreč ustrezne cene padle. Zaustavljanje v umirjanju plač se nadaljuje. Tako je masa plač v maju padla za 0,7 odstotka, pri čemer se je zmanjšala v vseh institucionalnih sektorjih, najbolj v ožji državi (za odstotek). Kljub temu pa se ponovno povečuje verjetnost pritiskov na rast cen, opozarjajo Gospodarska gibanja. Drsenje nominalnega tečaja evra prehitava rast cen proizvajalcev, vendar zostaja za rastjo življenjskih stroškov.

Dolgoročna dinamika javnofinančnih prihodkov kljub nihanju ugodnejša

Dolgoročna dinamika javnofinančnih prihodkov je kljub nihanju ugodnejša. Denar v obtoku se je povečeval predvsem prek monetizacije deviz na detajlističnem trgu in mnogo manj prek kreditov, pri katerih so se bolj od krakatorčnih in tolarskih povečali dolgoročni in devizni. Spreminjanje strukture denarnih agregatov je najbrž povezano s transakcijskimi računi. Večja likvidnost bank se odraža tudi v znižanju obrestnih mer. K povečanju primanjkljaja na tekočem računu na 69,1 milijona evrov je največ prispeval trgovinski primanjkljaj. Finančni račun je malone izravnal, struktura pa se je v primerjavi z lanko močno spremenila. Neposredne naložbe slovenskega gospodarstva v tujini so večje od tujih pri nas, pri portfeljih ni premikov, terjatve do tujine so se zmanjšale, devizne rezerve ostajajo nespremenjene.

Izšel je Denarni pregled Analitsko raziskovalnega centra Banke Slovenije julij 2003

V najpomembnejših trgovinskih partnericah Slovenije še ni znani bistvenih znakov okrevanja, čeprav se v ZDA in nekaterih azijskih gospodarstvih obnavlja optimizem glede skorajšnjega zagona gospodarske rasti. Ob tem ECB v svojem julijemskem poročilu ocenjuje, da se bo gospodarska rast v euro območju obnovila že v drugi polovici leta v okolju nizkih obrestnih mer, ugodnejšega tujega povpraševanja in nižje inflacije ter posledično višje kupne moči.

Trenutne recesijske tendence v tujini bi morale odražati tudi nižje cene surovin, vendar se le-te ne cenijo. Tako se je nafta podražila tudi junija in julija kot posledica visokega povpraševanja zaradi obnavljanja zalog in še vedno relativno nizkega obsega proizvodnje.

Saldo tekočega računa plačilne bilance, ki je v petih mesecih letošnjega leta izkazoval primanjkljaj v višini 0,7% BDP, je posledica negativnih cenovnih dejavnikov, nizkega izvoza in postopnega obnavljanja domačega trošenja, pri čemer je šlo kar v nekaj primerih za enkratne uvozne posle javnega sektorja. V začetku leta sta bila prav investicijsko trošenje in poraba države tista dejavnika, ki sta poganjala sicer skromno, 2,3% gospodarsko aktivnost.

Finančni tokovi s tujino so letos relativno umirjeni. Povečala sta se predvsem priliv preko portfolio naložb tujcev, ki so bile pretežno usmerjene v vrednostne papirje države, ter priliv posojil iz tujine, ki so bila v veliki meri transferirana v devizna posojila podjetjem - izredno hitra rast le-teh se nadaljuje - ter v neposredno financiranje uvoza.

Predvsem ožji denarni agregati so zaradi uvajanja transakcijskih računov junija hitro naraščali, najhitreje pa so se povečevale v pogledne tolarske vloge. Na postopno obnavljanje domačega trošenja

kaže tudi nekoliko večje zadolževanje gospodarstva, medtem ko se neto zadolženost gospodinjstev skoraj ni spremenila.

Zaradi prehitre rasti deviznega tečaja glede na začrtano politiko postopnega zniževanja njegove dinamike in s tem povezanim odmikom od zapiranja nekritega obrestnega razmika, je Banka Slovenije v začetku julija znova pričela s posegom na trgih tujega denarja. Pri tem tekočo dinamiko izhodiščnega tečaja usmerja na letno raven 2,8%.

Medletna stopnja rasti cen življenjskih potrebščin se je junija povišala že drugi mesec zapored in znaša 6,0%. S tem se je - po našem mnenju začasno - prekinilo obdobje zniževanja inflacije. Nižanje inflacije v prihodnjih mesecih bo odvisno predvsem od gibanja cen sezonskih proizvodov ter nadzorovanih cen oziroma cen storitev, ki so prav junija spet prispevale velik del k povišani stopnji rasti cen.

Ljubljanska borza: Na vrhuncu dopustniške sezone obseg trgovanja navzdol

Ljubljana - Na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev je bilo minul teden sklenjenih dobrih 6000 poslov v skupni vrednosti 4,7 milijarde tolarjev, kar je za 1,2 milijarde tolarjev manj kot teden poprej. Ob neupoštevanju trgovanja s svežnji, s katerimi je bilo v minulem tednu sklenjenih za 3,2 milijarde tolarjev poslov, je povprečni dnevni promet z obveznicami in delnicami znašal komaj 307 milijonov tolarjev. Osrednji delniški indeks SBI 20 je tako izgubil 19,53 točke oziroma 0,44 odstotka in tedensko trgovanje je končal pri vrednosti 3091,19 točke.

Na obisku v Sloveniji v ponedeljek nemški minister za finance Hans Eichel

Ljubljana - Nemški finančni minister Hans Eichel je v okviru poletne turneje po državah pristopnicah v ponedeljek prispel na obisk v Slovenijo. Eichel se je na delovnem pogovoru srečal s slovenskim ministrskim kolegom Dušanom Mramorjem, sestal pa se je tudi s predsednikom vlade Antonom Ropom in guvernerjem Banke Slovenije Mitjo Gasparijem, so sporočili z ministrstva za finance.

EU se je približala ZDA kot ugodna poslovna lokacija

London - Rezultati najnovejše raziskave Economist Intelligence Unit (EIU) so pokazali, da se države članice Evropske unije postopoma približujejo ZDA kot lokaciji, ki ponuja ustrezne priložnosti za uspešno poslovanje podjetij. Na lestvici držav, kjer je po mnenju EUI najbolj ugodno poslovati, vodi Kanada, med prvimi desetimi državami pa je kar šest članic EU: Nizozemska, Finska, Velika Britanija, Danska, Irska in Švedska. Najnižje se je izmed članic evropske povezave uvrstila Grčija in sicer na 31. mesto, prehitela pa so jo pristopnice Češka, Madžarska in Poljska. EUI je v svoji raziskavi objavil tudi napovedi, kako naj bi posamezne svetovne regije uspevale v naslednjih petih letih. Po pričakovanjih naj bi najboljše možnosti za poslovanje nudila severnoameriška regija, ki ji tesno sledi Zahodna Evropa, medtem ko se vzhodnoevropske države uvrščajo na peto mesto. EUI je v svoji raziskavi menil, da so vzhodnoevropske države v primerjavi s prejšnjim letom naredile največji napredek. Kljub zmanjševanju razkoraka med EU in ZDA pa EUI opozarja, da bo povezava manj ugodno poslovno okolje, vse dokler ne bo zmanjšala davčnih obremenitev in reformirala trga delovne sile.

Wall Street navdušen nad pozitivnimi gospodarskimi novicami

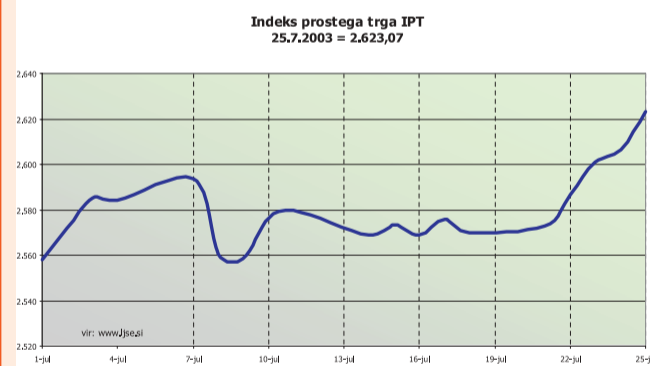
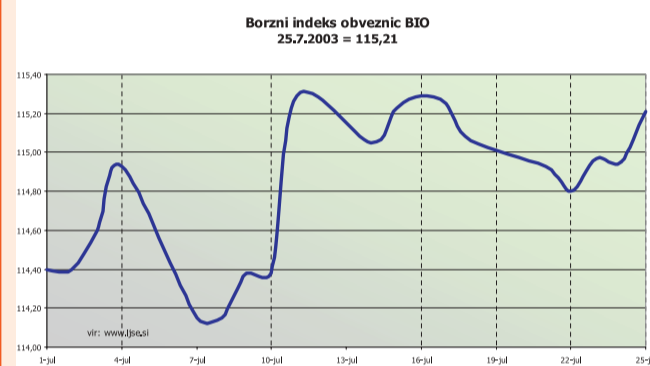
New York - Vrednosti delnic na Wall Streetu so v petek krepko porasle, in sicer predvsem po zaslugi dobrih novic vlade o rasti prodaje novih domov in rasti naročil za trajne dobrine. Vlagatelji so bili na začetku dneva malce slabše razpoloženi zaradi mlačnih poročil o dobičkih podjetij v zadnjem četrtletju, vendar pa sta novici ministrstva za trgovino in novica iz Iraka o domnevni aretaciji telesnih stražarjev Sadama Huseina povrnili voljo za nakupe delnic.

Izbrani slovenski borzni indeksi v preteklih štirih tednih

Indeks prostega trga IPT

Indeks prostega trga prikazuje gibanja tečajev delnic na prostem trgu Ljubljanske borze. Vanj so vključene redne delnice petnajstih izdajateljev s prostega trga, ki v največji meri izpolnjujejo predpisane kriterije velikosti in likvidnosti. Namen izračunavanja indeksa IPT je nuditi strnjeno informacijo o gibanju tečajev delnic na prostem trgu (indeks ne vključuje dividend). IPT je ponderiran s celotno tržno kapitalizacijo delnic, tako da imajo večji vpliv na gibanje vrednosti indeksa delnice največjih izdajateljev na prostem trgu.

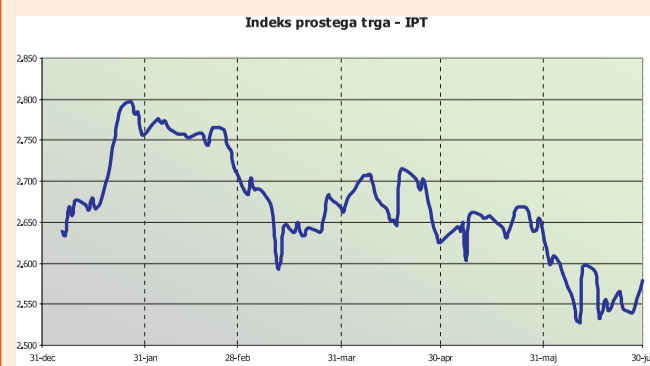

Kriteriji za uvrstitev v indeks so podobni kot pri SBI 20, le da se pri prvem kriteriju ne upošteva tržna kapitalizacija v prostem obtoku, ampak celotna tržna kapitalizacija:

- Tržna kapitalizacija delnic
- Povprečna absolutna dnevna vrednost prometa
- Povprečno dnevno število poslov
- Vrednostni obrat kapitalizacije

Formula za izračun indeksa je enaka formuli izračuna SBI 20 s to razliko, da se besedilo »borzni trg« nadomesti z besedilom »prosti trg« in da so bazni tečaji (pi,0) enaki enotnim tečajem na dan prve opredelitve sestave indeksa 15.6.1998 (za delnice, ki so bile v indeks vključene že ta dan). Poleg tega se število 0,1 v popravnem faktorju za določanje števila delnic posamezne izdaje v indeksu se nadomesti s številom 0,15.

V prvem polletju letos:

Videli, slišali!

Jedro (The Core)

Znanstvenofantastični-pustolovski film, 135 min; ZDA/
Velika Britanija; 2003

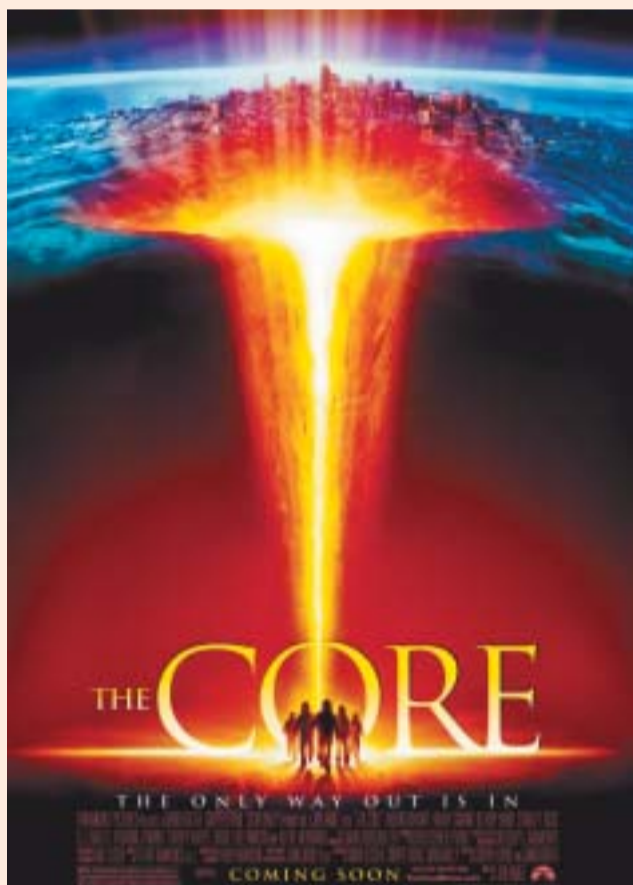
Režija: Jon Amiel

Scenarij: Cooper Layne, John Rogers

Igrajo: Aaron Eckhart (dr. Joshua Keyes), Hilary Swank
(majorka Rebecca Childs), Stanley Tucci (dr. Conrad Zimsky), Delroy Lindo (dr. Ed Brazzelton), Tchéky Karyo (dr. Serge Leveque)

Zadnji udarec v središče Zemlje

Če ste si nekoč ogledali filme katastrof, kot so Zadnji udarec (Deep Impact) in Armageddon, brali ali gledali filmske teme na temo Julesa Verna Potovanje v središče Zemlje, ste videli pravzaprav vse. Film Jedro je nekakšne lepljenka starega, ubrana na novo temo. V filmu ni veliko izvirnega, pa vendar je film poletno gledljiv tudi zato, ker je posrečena mešanica znanstvenofantastičnega spektakla in pustolovščine. Vse v filmu se vrta okoli vrtenja samega in seveda okoli čete igralcev, rešiteljev sveta. Ti izvedejo še eno misijo nemogoče. Na pot jih popelje futuristično in fantastično plovilo. Zgodba je predhodno seveda začinjena z učinki katastrofe, katere vzrok za spremembo ni »od zunaj«, z veselja, ampak nevarnost tokrat preti od znotraj, v središču Zemlje. Vzrok za to ni aktivnost nekega (naravnega ali nadnaravnega) pojava ampak neaktivnost in odsotnost le-tega, v primeru filma, zaustavitev vrtenja zemeljskega jedra.

Ker so v vsakem podobnem filmu junaki in žrtve, jih tudi v tem filmu ne manjka. Narava se spet poigra z najbolj znamenitimi mesti sveta, visečim mostom planeta Golden Gate v San Franciscu. Žrtev v zgodbi je tudi večno mesto Rim, pa seveda na sami misiji med prvimi tudi najboljši stanovski kolega glavnega junaka (nič kaj presenetljivo, da je v filmu to Francoz dr. Serge). Naključje ali pa ne, spet in še enkrat v ospredje stopijo večna germansko-romanska nasprotja, pa če gre za reševanje sveta ali žrtvovanje kulturne dediščine ob naravni katastrofi.

Film je gledljiv, vsebuje logične vsebinske premike, ki se pojavljajo in bolj ali manj spretno razrešujejo. Pa vendar ima mnogo pomanjkljivosti in prednosti za razliko od ostalih ZF filmov. Zgodba je zemeljska, tudi ekološka, pa vendar zaradi nedoslednosti v scenariju rahlo za lase privlečena. V ospredju naj bi bili odnosi in karakterji igralske ekipe, ki pa so v nedodelanih vlogah rahlo robati. Dialogi so črno-beli in včasih na silo humorni. Karakterji so v hollywoodski filmski maniri označeni precej stereotipno. V ospredju niso le ljudje, ampak tudi narava, živali, torej tisti, na katere zemeljsko elektromagnetno polje in gravitacija resnično vplivata. Pa vendar so vsaj določeni posebni efekti (v katerih simulirajo kite) neprepričljivi. Film je pravzaprav poln nasprotij, a hkrati žanrskih klišejev. In ko se zdi, da se bo zgodba odvila drugače, je zopet produkcijsko in klišejsko omejena.

Konec, ki je ponavadi v takšnih filmih predvidljiv, nas ne bo presenetil, predvidljiv tudi ostane. Skratka neobremenjen pustolovski film za poletne dni.

M. Z.

Ocena: Si ogledal (minus trojka (tri))

Besedne žavbe

V knjigarni Mladinske knjige v Slovenj Gradcu so predstavili novo pesniško zbirko »Spregatev milosti« CVETKE LIPUŠ, ki izhaja iz koroškega zamejstva in zadnja leta živi v ZDA.

Cvetka Lipuš je predstavila izbor iz poezije, ki je natisnjena v že četrti pesniški zbirki, tokrat z imenom »Spregatev milosti«. Zakaj je pesnica novi zbirki dala tak naslov? »Najbrž je konjunktura s spregatvijo, je nekaj z vztrajnostjo, s ponavljanjem z majhnimi variacijami.«

Zbirka pesmi »Spregatev milosti« nosi pet podnaslovov: Besedne žavbe (vse, kar si lahko predstavljate, kaj lahko počnete z besedo, in funkcija besede v prenesenem smislu), Plovba (metafizična plovba od začetka do nejasnega finala), Tihožitje z eno ali več osebami, Zemeljsko tkivo (opisi krajev) in Od zdaj naprej bo.

Urednik pri Cankarjevi založbi, kjer je knjiga izšla, ANDREJ BLATNIK je opisal novo poezijo Cvetke Lipuš: »To je poezija, ki je vrhunska na dveh ravneh. Najprej na jezikovni, kajti odlično kombinira izborna slovenščina s starim koroškim besediščem z novim besediščem, izposojenkami od drugod in lastnimi jezikovnimi tvorbami, kar je odlika vse vrhunske

poezije, namreč da širi meje jezika.

Po drugi strani pa poezija odlična tudi po tistem, kar nam pripoveduje. Pripoveduje nam o življenju, ki je življenje, ki bi nas moralo še posebej zanimati, saj je samo do neke mere naše lastno, hkrati pa je tudi življenje nekoga drugega. In na ta način si širimo obzorje.«

Cvetka Lipuš, hčerka Florjana Lipuša, je rojena v Železni Kapli na avstrijskem Koroškem, v Celovcu je končala študij slavistike in primerjalne književnosti, pred osmimi

leti se je preselila v Združene države Amerike, kjer je končala študij informacijskih ved in knjižničarstva. Zdaj tam živi in dela.

Fabjan Hafner je o delu Cvetke Lipuš napisal spretno besedo k pesniški zbirki: »...Tu ne bo narobe opozoriti na temeljno razliko med tako imenovano žensko pisavo, ponavadi razpeto med erotizmom in krajinarstvom, za katero lahko mirno zabeležimo, da jo je Cvetka Lipuš že dala skozi...«

Cvetka Lipuš na to odgovarja: »To je moja četrta

pesniška zbirka. Prvo je bila »Bregovi dneva«, izšla je leta 1989, nato »Doba temnenja« in »Geografija bližine«. Hafner meni, da sem se odselila hkrati v predmetni svet in v metafiziko. Očitno sem se preselila tja. Spremenila se mi je najbrž tudi oblika, forma, zdaj sem se razpisala, prej so bile pesmi zelo kratke, zelo minimalistične. Zdaj pa so bolj obširne, skorajda zgodbe.«

AJDA PRISLAN

Ob Cvetki Lipuš urednik CZ Andrej Blatnik

VUZENIŠKI DNEVI 2003

PETEK, 8. avgust

- 18.00-21.00 Otvoritev Vuzeniških dnevov (350 let stropa Slomškove sobe v Vuzenici, promocija zloženke, filatelistična razstava, promocija priložnostnega ovitka, komorni koncert z gosti iz Hrvaške), ŽUPNIŠČE.
- 18.30 Dnevi kitajske kuhinje (do 14. 8. 2003), RESTAVRACIJA MERX.
- 21.00-5.00 Rock koncert - skupina TABU, ŠOTOR.

SOBOTA, 9. avgust

- 07.00-15.00 Odprto ribiško tekmovanje za prehodni pokal Vuzenice, PARK OB DRAVI.
- 09.00-12.00 Tekmovanje Radiokluba Vuzenica, POSTOJANKE RADIOAMATERJEV.
- 09.30-18.00 Otvoritveni turnir v pétanki, ŠPORTNI PARK.
- 10.30-21.00 Teniški turnir dvojic, ŠPORTNI PARK.
- 13.00-24.00 Dnevno-nočni turnir v malem nogometu, IGRISČE PRIMOŽ NA POHORJU.
- 15.00-20.00 Gasilsko tekmovanje za memorial Josipa Mravljaka, IGRISČE SV. VID.
- 12.00-20.00 Kegljaško tekmovanje za pokal Vuzenica, KEG-LJIŠČE.
- 17.00-24.00 Približajmo veselje (astronomsko opazovanje in predavanje), ŠPORTNI PARK.
- 21.00-4.00 Obrtniško-smučarski ples z ansambлом STIL 5, ŠOTOR.

NEDELJA, 10. avgust

- 11.00-13.00 Srečanje borcev XI. SNOUB Miloša Zidanška, veteranov vojne za Slovenijo in združenja SEVER IGRISČE PRIMOŽ NA POHORJU (Če bo slabo vreme, bo srečanje v prireditvenem šotoru).
- 13.00-24.00 Zabava na Primožu - Vuzeniški planinci in ansambel Classic, IGRISČE PRIMOŽ NA POHORJU (Če bo slabo vreme bo zabava v prireditvenem šotoru).

PONEDELJEK, 11. avgust

- 10.00-13.00 Tekmovanje v zidanju gradov iz mivke, ŠPORTNI PARK.
- 15.00-22.00 Turnir v malem nogometu za veterane, ŠPORTNI PARK.
- 18.00-20.00 Čebelarska razstava, OSNOVNA ŠOLA.
- 22.00-24.00 Letni kino, OSNOVNA ŠOLA.

TOREK, 12. avgust

- 16.00-19.00 Družinsko kolesarjenje, ŠPORTNI PARK.
- 19.00-24.00 Srečanje diatonikov Slovenije, ŠOTOR.

SREDA, 13. avgust

- 18.00-20.00 Ogled elektrarne Vuzenica, HE VUZENICA.
- 19.00-21.00 Klub modelarjev Vuzenica se predstavlja s tekmovalnimi modeli, ŠPORTNI PARK.
- 21.00-23.00 Letni kino, OSNOVNA ŠOLA.

ČETRTEK, 14. avgust

- 17.00-20.00 Razstava kiparskih in slikarskih del ter fotografij, GASILSKI DOM.
- 17.30-20.00 Šahovski turnir za pokal Vuzenice, ŠOTOR.
- 19.00-21.00 Slavnostna seja občinskega sveta, SEJNA SOBA OBČINE.
- 20.00-2.00 Tradicionalni turnir v igranju šnopsa, ŠOTOR.

PETEK, 15. avgust

- 08.00-23.00 Otvoritev Rokovega sejma z ansambлом Diaton, SEJMIŠČE.
- 10.00-12.00 Praznovanje Marijinega vnebovzvetja, DEVICA MARIJA NA KAMNU.
- 12.00-5.00 Kmečki dan z vuzeniškimi lovci - ansambel Mlade frajle in Boštjan Konečnik, ŠOTOR.

SOBOTA, 16. avgust

- 09.00-22.00 Otvoritev turnirjev v odbojki na mivki, ŠPORTNI PARK.
- 18.00-12.00 Velika otroška tombola, ŠOTOR.
- 21.00-23.00 Big band Radlje za Vuzeničane in goste, ŠOTOR.
- 23.00-5.00 Zabava Gasilske godbe Vuzenica - gost večera Magnifico, ŠOTOR.

NEDELJA, 17. avgust

- 08.00-12.00 Otvoritev gobarske razstave, SEJMIŠČE.
- 10.00-12.00 Kamenska Slomškova nedelja, DEVICA MARIJA NA KAMNU.
- 17.00-4.00 Gasilska veselica z ansambлом Viničarji, ŠOTOR.
- SOBOTA, 30. avgust
- 09.00-24.00 Državno prvenstvo v pétanki, ŠPORTNI PARK.

Zasvojenost - vera

Omama. Beg. Pozaba. Česa? Morda brezizhodnosti življenja? Razočaranje izgubljenih, prevaranih? Ali pa se je vse začelo kot zabava?

Gledam ljudi. Njihove igrane nasmeha, za katerimi se skrivajo potlačene skrbi in bojazni. Priča sem njihovega begu v skrajnosti življenja. Nesprijemljive za družbo. Kdo odloča o tem, kako bomo živeli in preživeli? Prijatelji? Sorodniki? Skupnost?

Denar! O našem življenju odloča polna ali prazna denarnica. Ni pogoj za srečo! A brez tega ni eksistence. Vedno znova se prepričujemo, da nam ženket kovancev ne pomeni ničesar. Globoko v sebi vemo, da temu ni tako!

Nesrečni so tako bogati kot revni. Bogati si želijo še več ali pa so sužnji prestiža. Revni bi radi imeli vsaj enkrat v življenju plačane vse položnice. Tudi brezdomci so odvisniki od kapitala! Že na prvi pogled znajo oceniti, kdo jim bo plačal liter in kdo se bo samo namrdnil.

Denar in vsakovrstne zasvojenosti hodijo z roko v roki. Če ga zmanjka, se zatolčeš zaradi žalosti. Če ga dobiš, proslavljaš. Z alkoholom, cigareti, kokainom, seksom, delom, hrano ...

Koliko vrst zasvojenosti je na svetu? Skoraj toliko kot ljudi. Nekatere so tako dobro skrite, da jih niti ne opazimo. Koščki čokolade, skriti med perilom. Kupovanje seksualnih uslug. Sprehodi po megamarketih. Potepanje po internetu. Mehiške nadaljevanke.

Zdravljenje? Le čemu? Odpoveš se alkoholu, cigarete postanejo nadomestek. Odpoveš se kavi in zato popiješ litre zelenega čaja. Odpoveš se igranju na srečo, poiščeš zabavo z igranjem kart v družbi. Za vse zasvojenosti obstajajo nadomestila!

Dr. Rugelj bi rekel, da so nekatera zdrava. Na primer maratoni. Toda tudi to je zasvojenost! Za vsako ceno doseči cilj, trmasto vztrajati preko svojih sposobnosti. Preverjati, koliko bo zdržalo naše srce. Življenje podrediti samo enemu namenu. Ali ni tudi to neke vrste zasvojenost?

Res ne vem, zakaj ljudje ne najdemo srednje poti. Vedno hitimo iz ene skrajnosti v drugo. Zakaj ne znamo skoziti celo življenje vsak dan po kosilu popiti samo en kozarec vina. Na teden pojediti tablico čokolade. Pokaditi štiri cigarete na dan. Seks spraviti v tirnico normalnega.

Privlači nas nepoznano. Vse zasvojenosti se začnejo zaradi radovednosti, če se bomo po tistem počutili bolje. In potem je potrebno več in več. Takrat pa nastopi okolica! Prej mirno opazuje naš boj. Naš počasni propad. Potem pa naenkrat postanemo moteča napaka narave. Tako je to!

Vidite rešitev? Tudi jaz ne, dokler bomo odvisni od denarja in ne od pozitivnega čustvovanja.

Tako kot se je razvijala človeška zavest, so se kopičila tudi različna verovanja.

Kaj je njihov smisel? Ljudem naj bi pomagala živeti. Vera v nekaj naj bi jim bila opora in upanje. Z modernizacijo družbe se vera v nevidnega Boga izgublja. Znanost poskuša na podlagi strokovnih raziskav dokazati, kako je nastalo življenje.

Oprijemljivi dokazi o nastanku sveta imajo pomanjkljivost. Suhoparne številke so brez čustev. Ne dajejo upanja v trpljenju. Vera nam omogoča razumeti čustvovanje človeka in pogloblja smisel za dobro.

Strah pred peklom ali pogubljenjem ne pada več na plodna tla. Ljudje potrebujejo ljubezen. Tukaj in zdaj! Ker jo ne znajo dajati, je tudi prejema ne. Življenje jim postane prazno, brez smisla.

Boli me spoznanje, da so tako čustveno prazni že naši otroci. Na razpolago imajo vse pripomočke moderne tehnologije. Ni jim potrebno delati. Zdravstveno so oskrbljeni. Imajo možnost šolanja. Nikoli niso lačni. Oblečeni so

v topla oblačila. Pa v njihovih očeh ni razigranih iskric otroštva. Zakaj?

Morda bi morali spoznati Boga in angele. Tako kot smo jih poznali mi. Nas so učili, da je življenje dar, ki ga je potrebno spoštovati in ljubiti. Danes samo še redki obiskujejo verouk. Tudi, če nisi veren, če ti bog ne pomeni ničesar, če verjameš, da se s smrtjo konča življenje, tudi v tem primeru te lahko verouk česa nauči. Ljubiti bližnjega!

Vera bi morala biti predvsem ljubezen. Tudi do drugačnih. Brez obsojanja in kazni. V veri je za sodbe poklican Bog. Človek, ki živi verno, ne obrekuje drugega in ne žali drugače mislečih. Pa je res tako?

Koliko je takšnih, ki so vsako nedeljo pri maši. Molijo in sklonjenih glav poslušajo božjo besedo, ko pa odidejo iz cerkve, ne pozdravijo sosedo, ker so v sporu zaradi metra zemlje ali parkirnega prostora. Tudi takšni ljudje

imajo otroke. Kaj pa zgledi, ki vlečejo?

Naša, slovenska cerkev, bi se morala modernizirati. Ljudje so danes šolani in grožnje s peklom so postale preteklost. Pri mašah bi morali ljudi učiti odpuščanja, ljubezni do bližnjega. Morali bi jim jasno povedati naj ne obsojajo drugače verujočih. Da ni potrebno spreminjati vere, ampak miselnost. Da je Bog ljubezen, ki je do vseh enaka. Tudi za neverne. Da človeštvo ni razdeljeno po barvi kože

ali načinu življenja. Da smo vsi samo živa bitja, potrebna ljubezni našega planeta.

Vera bi morala biti luč uresničljivih sanj v materialnem, potrošniškem svetu. Spoznati in živeti vero, pa možnost brezpogojno deliti ljubezen lačnim tega čustva.

Milojka Mohor

Za zdravje Neredni obroki na zdrav način

Najnovejša raziskava ameriških znanstvenikov je pokazala, da lahko občasno preskakovanje obrokov celo koristi. Raziskava z inštituta za staranje v Baltimoru je pokazala, da tak način prehranjevanja bolje ščiti pred diabetesom in Alzheimerjevo boleznijo kot vsakdanje redno hranjenje. Znanstveniki so prepričani, da je občasno preskakovanje obrokov lahko tudi koristno. Obenem pa opozarjajo, da ni dobro biti brez hrane ves dan. Predhodne raziskave so tudi pokazale, da zmanjševanje števila kalorij podaljšuje življenjsko dobo in zmanjšuje tveganje za nastanek bolezni, ki so značilne za starost. Dejstvo, da občasno post ščiti pred diabetesom in Alzheimerjevo boleznijo nam pove, da se lahko ljudje tudi brez stradanja preventivno ubranijo starostnih tegob. Rezultati te raziskave so v nasprotju s starim pravilom, da moramo ljudje skrbeti za redno prehrano, in dajejo pobudo, da ponovno razmislimo o svojih prehranjevalnih navadah.

Vsestransko koristne brusnice

Dolgoročna študija o vplivu brusničnega soka na zdravje je pokazala, da sok brusnic koristno vpliva na koncentracijo holesterola v krvi. Znanstveniki že dolgo vedo, da lahko s antioksidanti bogat brusnični sok pomaga zmanjšati tveganje za nastanek bolezni srca. Zgodnejše študije so pokazale tudi druge koristne učinke brusnic. Preprečujejo tudi okužbe sečnega sistema, zmanjšajo tveganje za nastanek bolezni dlesni, razjede želodca in raka. Študije prav tako kažejo, da brusnice vsebujejo več fenolov kot dvajset drugih najpogostejših vrst sadja.

Čip za možgane

Ameriški znanstveniki so razvili silikonski čip, za katerega trdijo, da bi lahko pomagal osebam, obolenim za Alzheimerjevo boleznijo ali epilepsijo. Čip lahko deluje, kot zatrjujejo znanstveniki z univerze v Južni Kaliforniji, kot umetni biokampus oziroma lahko zamenja poškodovani del možganov, ki služi za usklajevanje spomina. Osebe, ki imajo zaradi omenjenih bolezni poškodovan ta del možganov, imajo težave s spominjanjem novejših dogodkov. Naprave, ki so trenutno v uporabi, so omejene na stimulacijo možganske aktivnosti. Na novo izumljen čip proučujejo že deset let. Nameščen naj bi bil na zunanji strani lobanje in bi z možgani komuniciral s pomočjo dveh elektrod.

Andreja P.M.

“Učitelj, kje stanuješ?”

Nedelja, 27. julij 2003, je bil za združeno župnijo Šoštanj, Zavodnje in Bele Vode svečan dan, saj je v župnijski cerkvi sv. Mihaela po 20-ih letih ponovno potekala nova maša, ki jo je daroval novomašnik Janez Turinek. Ob tem pomembnem dogodku se je zbralo veliko ljudi iz domače župnije in tudi iz drugih predelov Slovenije.

Nove maše so v zadnjem obdobju vse redkejša, saj se vedno manj mladih odloča za duhovniški poklic. V mariborski stolnici so letos za duhovnike posvetili le pet novomašnikov iz mariborske škofije, kar je mnogo manj, kot bi se jih potrebovalo v župnijah vzhodnega dela Slovenije. Pred leti, ko se je Janez odločil za študij bogoslovja, je presenetil marsikoga od svojcev in znancev. Še posebno presenečen nad odločitvijo je bil njegov stric, ki je župnik na Vranskem. A Janez je verjel v pravilnost svoje odločitve in je letos dokončal študij bogoslovja na Teološki fakulteti v Mariboru in bil 29. junija 2003 posvečen za duhovnika. Kot vodilo

pri opravljanju duhovniškega poklica si je izbral geslo “Učitelj, kje stanuješ?”. Svoje poslanstvo duhovnika bo nadaljeval v župniji Brestanica, ki je hkrati rojstna župnija šoštanjskega dekana Jožeta Pribožiča.

V navadi je, da ima novomašnik tudi nekaj ponovitev

nove maše. Tako je bila prva ponovitev v ponedeljek, 28. junija 2003, v cerkvi sv. Antona v Skornem pri Šoštanju, ki je le streljaj oddaljena od domačije Turinek. Ponovitev nove maše bo tudi v nedeljo, 10. avgusta 2003, v cerkvi sv. Uršule na Uršlji gori. Vabljeni!

Slika: Novomašnik Janez Turinek v spremstvu ceremoniarja (foto: Bojan Rotovnik)

Bojan Rotovnik

Stoletnica v Šmartnem ob Paki

V Šaleški dolini in Šmartnem ob Paki so konec prejšnjega tedna obeležili dvojno praznovanje. Dan gasilca so združili s praznikom, stoletnico delovanja PGD Šmartno ob Paki. Prireditev je potekala v soboto, ko so na slavnostni seji PGD Šmartno podelili sto spominskih plaket članom PGD Šmartno in drugim zaslužnim, Gasilska zveza Velenje pa je podelila odlikovanja Gasilske zveze Slovenije naj-

uspešnejšim in prizadevnim članom gasilskih društev te zveze. Odlikovanja je podelil član predsedstva GZS Hubert Nemeč. Marinka Cemprenko Turk, podpredsednica Gasilske zveze Slovenije, pa je PGD Šmartno ob Paki podelila najvišje odlikovanje zveze ob 100-letnici uspešnega delovanja in jim čestitala.

Dan gasilca v Šaleški dolini se izvaja že vrsto let, običajno vedno ob pomembnejših do-

godkih v nekaterih gasilskih društvih. Tokrat je bilo slavnostno oblikovanje v Šmartnem ob Paki, kjer je bilo vse pripravljeno za obeležitev njihove stoletnice.

Osrednja slovesnost ob stoletnici delovanja je bila 19. in 20. julija, ko so izdali barvni bilten Sto let gasilstva pod Goro Oljko in v katerem so temeljito popisali kroniko dogajanja in ko so na slavnostni seji podelili priznanja stotim svojim članom in drugim za-

služnim za razvoj in obstoj gasilstva v Šmartnem ob Paki ter ob gasilski povorki z jubilejnim zborovanjem. Gasilska zveza Velenje je ob tem izvedla Dan gasilca ter zaslužnim gasilcem podelila različna gasilska priznanja Gasilske zveze Slovenije. Zbranim gasilcem sta spregovorili podpredsednica Gasilske zveze Slovenije Marinka Cemprenko Turk in predsednica Gasilske zveze Velenje Helena Brglez.

Obe sta poudarili napore za ohranjanje gasilske tradicije, naloge gasilstva v sedanjem obdobju kot sestavni del samozaščite in reševanja, župan Občine Šmartno ob Paki pa je dodal želje za nadaljevanje te zdrave in potrebne tradicije, se zahvalil gasilcem za njihovo delo in požrtvovalnost ob požarih in nesrečah, in jim ob stoletnici delovanja PGD Šmartno ob Paki tudi čestital.

Ob stoletnici so izvedli elitno gasilsko parado s prikazom od konjske vprege do najmodernejše gasilske opreme,

blagoslovili so nov kip svetega Florjana, vzdani v pročelje gasilskega doma, in ob zabavi z ansamblom Lojzeta Slaka preživeli burno gasilsko noč.

Jože Miklavc

Podelitev najvišjega priznanja GZ Slovenije PGD Šmartno ob Paki ob 100 letnici delovanja

Povorka ob dnevu gasilcev tudi s staro gasilsko tehniko in konjsko vprego

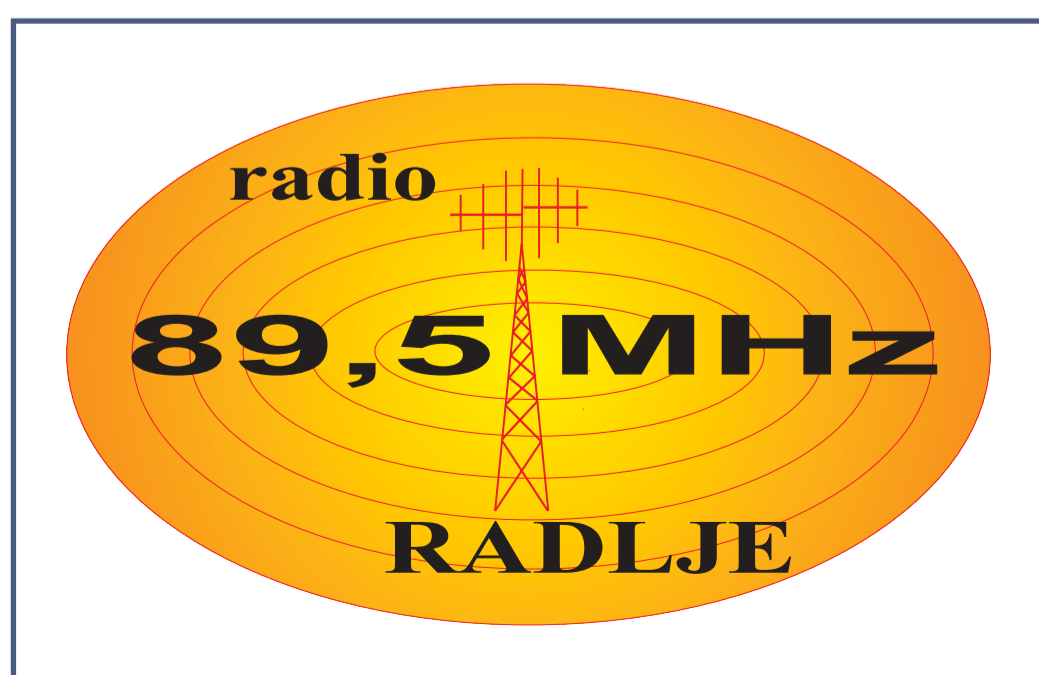

Osrednja slovesnost ob 100 letnici PGD Šmartno ob Paki

Gasilski »oficirji« ob slavnosti 100 let PGD Šmartno

105,2 FM
radio
LaSer
SLOVENJ GRADEC

ČAJANKA

LJUBEZEN - KAJ JE TO?

Na poletni oddih sem se odpravila s tremi ženskami in malim fantkom. Nekega večera smo na terasi »padle« v debato o moških in o preteklih zvezah. Prav preseneča me, da naslednji dan ni deževalo. Saj veste, kako je, ko štiri ženske kritizirajo moške.

Vsaka od nas ima za sabo negativno izkušnjo, povezano z nasprotnim spolom. In ko smo tako razčlenjevale naše izkušnje, smo se začele spraševati, kaj pravzaprav je ljubezen v današnjem svetu. Poznamo »moderne zakone« in »novodobne« zveze. Te ponavadi vključujejo tudi tretjo osebo. Je to ljubezen? Kako lahko nekdo reče, da te ljubi, ko pa nastopi majhna kriza, pristane v postelji z drugo, potem pa se spet vrne? Kako ti lahko nekdo tri leta laže, živi s tabo, potem pa ti, ko si v devetem mesecu nosečnosti, razkrije razmerje, ki ga je imel z drugo žensko. Kako lahko ženska potem ostane s takšnim moškim? Ne, ni odgovor, da ga ima rada, ampak, da je šibka. Štejem si v čast, da poznam osebo, ki je bila dovolj močna, da je v takšnih hudih razmerah zapustila partnerja in zdaj sama vzgaja malega sina, ki bo po mojem mnenju, odrasel v čisto nasprotje svojega očeta.

Ljubezen, Dejan Živanovič, olje, 1999

Da pa ne bomo govorili le o negativnih straneh ljubezni, moram dodati, da nas tudi po neuspešnih zvezah upanje še ni zapustilo. Vemo, da je življenje treba zajemati s polno žlico in da se bomo nekoč s smehljajem na ustih spominjale te preteklosti. Le sprašujemo se, če čista, večna ljubezen še sploh obstaja? Ozrite se okoli sebe. Vedno več zakonov razpada, vedno več partnerjev vara, celo pretepajo se.

Ne živimo v pravljici in stavek »Živela sta srečno do konca dni« prav tako ni realen v vsakdanjem življenju. Lahko se le vprašamo kako dolgo sta srečno skupaj živele? Mogoče na celotno zadevo le gledam malo preveč pesimistično, vendar me okolje v to tudi sili. Seveda poznam tudi redke primerke srečnih parov, ki so srečni in živijo življenje iz dneva v dan. Takšni primeri nam dajejo upanje, pa čeprav čisto majhno, saj upanje umre zadnje, kajne? Dokažite, da je na tem svetu še nekaj ljubezni in če ste je deležni, bodite za to hvaležni.

Seveda pa ljubezen ni samo med dvema osebam nasprotnega spola. Bogu hvala, da ne! Poznamo ljubezen med starši in otroci, brati in sestrami, med prijatelji ... Ljubezen do teh oseb nas v kritičnih trenutkih drži pokonci.

Lp, Urshy

LJUBITELJI SONCA, MORJA, MOTORJEV IN LEPIH DEKLET – pravzaprav vsi bajkerji,

POZOR

Tako kot vsako leto tudi letos organizirajo v Puli v Istri na Hrvaškem enega največjih motorističnih dogodkov na tem koncu Evrope.

9. BIKER DAYS

se bodo odvijali na Marsovi Poljani, katero boste zainteresirani zlahka našli, saj leži ob puljski obvoznici na križišču za Premanturo. Organizator prireditve je tako kot vsako leto podjetje FENIKS d.o.o., oz. Dragan Jovanović, organizator, ki je na to prireditev v preteklosti pripeljal mnoga znana imena svetovne rock scene kot so: Alvin Lee, Animals, Saxon, Carvin Jones, Whitesnake, Status Quo, Rock Bitch, Motorhead, itd.

Letos bo tujcev bolj malo, najavljen je le Carvin Jones, fenomenalni temnopolti kitarist, ki se zlahka meri z virtuoznostjo legendarnega pokojnega Jimija Hendrixa. Zato pa bodo na odru domači vrhunski rock strokovnjaki Crno Perje, Zabranjeno pušenje, Cool shakes, Bare i plačenci, Gardenia itd.

Tudi dogajanje se je časovno malo skrčilo, saj bo trajalo le od 1. do 3. avgusta, VSTOPNINE NI, kampiranje pa je zastoj.

Prireditev pa je popolna, ko je poskrbljeno tudi za dodatne ugodnosti in tako so nam sporočili, da v Medulinu obratuje BIKER PENSION za tiste, ki imajo rajše trdnjšo streho nad glavo.

Tu, na naslovu SAD 138, lahko dobite prenočišče z zajtrkom po zmernih cenah, sicer nudijo tudi zasilen minikamp, ki pa je letos med prireditvijo zaseden, saj tam kampirajo celjski XXX-I in društvo Vagabund Slovenija. Podrobnejše informacije so

na voljo po telefonu 00 385 52 576-717- IRIS, še podrobneje pa lahko od srede, 30. julija, najdete na straneh XXX Cluba.

Po nočni vožnji skozi Pulo ...

... dekleta samevajo ob zaspanih motoristih.

Kampiranje pa je zastoj.

REHA

prodaja medicinskih pripomočkov in zdravil
Šaleška 2d, Velenje, Tel.:/Fax: 03 898 56 40

VELIKA IZBIRA IZDELKOV PRIZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK:

BÜBCHEN otroška negovalna kozmetika

SANOSAN otroška kozmetika

BIONSEN izvlečki japonskih termalnih vrelcev

L'ANGELICA na osnovi zelišč

ELIKSIR kozmetična kolekcija

BERGASOL odlična zaščita pred soncem

Dr. STEINBERGER naravni sadni in zelenjavni sokovi

GEOMAR priznan anticelulitni program

ILRIDO zaščita pred soncem za alergike

FRUIT OF THE EARTH aloe vera, E vitamin, kakavovo maslo

AHAVA na osnovu izvlečkov blata Rdečega morja - HIPOALERGENSKO

*Da se zdravje drži,
prodajalna REHA skrbi!*

 BLUES®

Začetni tečaji
Nadaljevalni tečaji
Tandemski poleti
Oprema, svetovanje

Želite nekoga resnično presenetiti?
Darilo je lahko tudi polet z padalom!
Pokličite nas in dogovorili se bomo.
Tel: 041 767 849

Rinka je večna

Videti je, da so na Solčavskem zaskrbljeni, ker o njihovih turističnih znamenitostih pišejo tudi takšni kronisti, ki ne pridejo blizu in se jim samo zdi, kako je tam. Zato je k nam pripelo prijazno pismo, ki ga objavljamo za vse tiste, ki menijo, da je suša že tako močna, da je Rinka presahnila.

Takole pišejo.

V zvezi z napačnimi interpretacijami glede "presahnitve" slapa Rinka v Logarski dolini vam sporočamo, da slap Rinka še teče.

Vodostaj Savinje in njenih pritokov je res precej nizek, vendar na Solčavskem še ni razloga za preplah. V stalnih potokih je še nekaj vode in tudi pitne vode ne primanjkuje.

Dejstvo pa je, da je v treh dolinah Solčavskega: Robanovem in Matkovem kotu ter Logarski dolini preko 50 slapov, od katerih jih le slaba petina zadrži vodo preko celega leta. Med njimi je najbolj poznan slap Rinka.

Globoko v verigo Savinjskih Alp segajoče doline s prostranimi gozdovi Solčavskega in v suhih obdobjih neznatni potočki še vedno nudijo prijetno osvežitev v vročih poletnih dneh. Prijetne svežine juter v tem vročem poletju ni moč popisati, lahko pa jo doživimo.

Prijetno vabljeni v Logarsko dolino - na Solčavsko.

(pop)

Zadeli ste v Črno

22. MARATON KRALJA MATJAŽA - 9. 8. 2003 ob 17.15

1. Kraj, datum in ura prireditve

Črna na Koroškem, 9. avgust ob 17.15.

2. Organizator

Športna zveza Črna na Koroškem in Park kralja Matjaža z.o.o.

3. Prijave

Na dan prireditve od 12. ure dalje, najpozneje eno uro pred startom. Možna je tudi prijava po elektronski pošti in sicer na naslov: pkm@siol.net

4. Štartnina

Za tek na 3 km 500 SIT, 10 km 1500 SIT, 21 km in družinski tek na 7 km pa 2000 SIT.

5. Štart in cilj

Za vse udeležence pred hotelom Club Krnes v Črni na Koroškem.

6. Kategorije

Mali maraton 21 km in tek na 10 km:

Moški:

1. člani (roj. 1985-'64)
2. mlajši veterani (roj. 1963-'54)
3. starejši veterani (roj. 1953 in starejši)

Ženske:

1. članice (roj. 1985-'69)
2. mlajše veteranke (roj. 1968-'49)
3. starejše veteranke (roj. 1948 in starejše)

Tek na 3 km:

1. Mlajše deklice in dečki 11 let (roj. 1992 in mlajši)
2. Starejše deklice in dečki od 12 do 15 let (roj. 1991-'88)
3. Starejše deklice in dečki 16 in 17 let (roj. 1987-'86)

Družinski tek 7 km:

Najmanj trije udeleženci ene družine (starši in otroci).

7. Nagrade

Maraton kralja Matjaža 21 km:

Moški:	Ženske:
1. 50.000,00 SIT	1. 50.000,00 SIT
2. 30.000,00 SIT	2. 30.000,00 SIT
3. 20.000,00 SIT	3. 20.000,00 SIT

Vsi udeleženci bodo prejeli majico prireditelja.

Najstarejša uvrščena moški in ženska na maratonu bosta prejela praktično nagrado. Prvi trije v kategorijah na 21, 10, 3 km in najboljše tri družine bodo prejeli medalje, najboljši v kategoriji pa še kipce kralja Matjaža.

8. Podelitev nagrad

Podelitev medalj in nagrad bo eno uro po končanih tekmah na posameznih progah.

9. Proga

Proge so speljane po cestah in poteh v Črni na Koroškem in Mežici. Tekmovanje se bo odvijalo ob zaporih regionalne in lokalnih cest.

10. Splošna določila

Vsak aktivni udeleženec tekmovanja nastopa na lastno odgovornost. Vsem nastopajočim priporočamo, da predhodno opravijo zdravniški pregled pri svojem zdravniku.

11. Informacije

Vsak delovni dan od 8. do 15. ure pri g. Marjanu Žagarju in po tel. 02 82 382 69, 02 87 030 66 GSM: 041 365 071

E-mail: pkm@siol.net

15. 8. 2003 ob 9. uri

MASTEN GRIF - tekma v balvanskem plezanju

Alpinistični klub Črna vsako leto v okviru Turističnega tedna v Črni že tradicionalno predstavlja svoje aktivnosti in delovanje. Lansko leto smo prvič uspešno izpeljali tekmo v balvanskem plezanju imenovano "MASTEN GRIF", zato smo se odločili, da jo nekako spravimo pod streho tudi letos (upajmo, da ne bo treba izvesti tega dobesedno). Tekma se bo odvijala v petek, 15. avgusta 2003, v Črni na Koroškem pred hotelom Krnes.

Ob 9. uri dopoldne se bodo na boulderju pomerili za praktične nagrade otroci do 12. leta starosti, prijavnine za dopoldanski del tekme ni.

Ob 16. uri se bo začela "ta zaresna" tekma v moški in ženski kategoriji, nagrade se bodo podelile iz denarnega sklada (predvidena skupna višina denarnega sklada 150.000 tolarjev). Število tekmovalcev in tekmovalk je omejeno, in sicer na 30 v vsaki kategoriji. Za tekmovalce in tekmovalke, ki se bodo prijavili do 14. avgusta, znaša štartnina 1000 tolarjev, za "zamudnike" pa 1500 tolarjev. Izolacijska cona se zapre pol ure pred pričetkom tekme.

Po končanih tekmah bo seveda spet atraktivno tekmovanje "SKOK ZA AKUMULATOR", prijavijo se lahko vsi, brez kakršnihkoli omejitev, zmagovalc s seboj odnese nov avtomobilski akumulator. Prijavnina 200 tolarjev.

Predprijava in podrobnejše informacije po mobitelu:

031 652 398 - Iztok

041 887 699 - Rok

041 657 681 - Barbara

e-mail:

miran.kaker1@siol.net

barbara.polansek@siol.net

Po končanih tekmah in razglasitvi rezultatov obvezno sledi tudi "gavda", ki je v Črni tekom turističnega tedna nikoli ne manjka (podrobnosti o dogajanju na že 48. turističnem tednu v Črni na www.crna.si).

Napovednik planinskih aktivnosti (od 29. julija do 5. avgusta 2003)

Kdaj	Kam	Kdo	Kontakt	
2. 8. 2003	Grossglockner - Avstrija (2 dni)	PD Dravograd	Irena Jernej	02 878 45 33
2. 8. 2003	Krn	PD Mislinja	Daniilo Kete	02 884 27 30
2. 8. 2003	Pfannspitze - Avstrija	PD Ravne na Koroškem	Jože Žunec	02 822 23 29
2. 8. 2003	Triglav (2 dni)	PD Slovenj Gradec	g. Senica	031 365 735
2. 8. 2003	Razor	PD Vinska Gora	Alojz Viher	041 330 436
3. 8. 2003	Ožbalto tek	PD Ožbalta Kapla	Franjo Kranjc	031 613 292
3. 8. 2003	Mont Blanc - Francija (6 dni)	PD Prevalje	Krajger Kristjan	02 823 13 64
3. 8. 2003	Kolesarjenje	MO PD Dravograd	Boris Ban	031 231 847

Podatke zbirata: Ivan Cigale in Bojan Rotovnik

radio @ alfa
103,2 & 107,8 MHz vsak dan 36 ur

Pestro do Mana

Preden pričnem z opisom same poti in vsega tistega, kar bi zanimalo bodočega obiskovalca teh dirk, je potrebno poudariti nekaj dejstev, ki so bistvenega pomena zame in za Mirka. Za udeležbo na dirkah je

res najpomembnejši motor, vendar sam motor še ne zadostuje za odhod na tako dolgo pot. Za uspešno udeležbo so bistvenega pomena tudi tiste malenkosti, ki se zdijo na prvi pogled malenkost in mogoče čisto

postranskega pomena. Pri tem mislim predvsem na denarna sredstva, potrebna za potovanje in pripravo na potovanje, hrano in obleko, ki si jo je potrebno vzeti s seboj, in še milijon drugih malenkosti, ki skupaj tvo-

rijo uspešno potovanje in udeležbo na dirki. Vse te stvari pa brez sponzorjev kratko malo niso izvedljive. Ljudi in organizacij, ki so Totiju pomagali, da se je lahko udeležil dirke, je precej tudi iz naših krajev, zato se jim Mirko Kalšek najlepše zahvaljuje za vso ponujeno pomoč.

Da je zadeva res takšna, sem občutil na svoji koži, saj so se moji problemi pričeli tisti trenutek, ko sem dobil karte za odhod na Man. Tudi sam se moram zahvaliti svojim sponzorjem, med katerimi moram posebej omeniti Zavarovalnico Triglav, Pe Celje in podjetje TRM d.o.o. iz Medvod, ostale pa bom navedel na kaseti, ki bo na voljo zainteresiranim. Eden od takšnih sponzorjev je tudi podjetje Olympus Slovenija d.o.o., ki mi je ponudilo digitalni fotoaparata C 700 in s katerim sem fotografiral večino pričujočih dogodkov in za katerega lahko zatrdim, da je vreden svoje cene.

Naše letalske vozovnice so bile natiskane iz internetnega poštnega sporočila, iz katerega sem izvedel, da smo se odločili za najcenejšo in najugodnejšo ponudbo potovanja z letalom, ki se prične v Trstu. Znano je, da so novoustanovljene letalske družbe bistveno cenejše od starejših in bolj znanih, ker ne pristajajo na velikih, dobro organiziranih letališčih. Naš letalski prevoznik za prvo etapo poti je bil že znani RYAN AIR, ki nas je popeljal iz Trsta do Standsteda, ki je oddaljen od Londona 60 km v pičlih 90-ih minutah. Da bi lahko leteli naprej na otok Man, smo morali zamenjati letalskega prevoznika (Jetlink), ki pa je imel odhod šele naslednji dan, zato smo si morali poiskati prenočišče. Po internetu smo rezervirali hotel v bližini Lutona, od koder smo imeli polet do otoka,

Karta do otoka Man, izdana na podlagi internetnega sporočila

Na otoku ne deluje nobena od naših mobilnih omrežij, zato smo se morali poslužiti klasičnih telefonskih govornic, delujočih na kartico. Če bi hotel imeti vsakodnevno zvezo z domom, bi bankrotiral v dveh tednih.

zato smo se tja odpeljali z avtobusom, vsak je odšel po 9000 SIT za dobro uro trajajočo vožnjo. Od tam nas je klasični londonski taksi za 4300 tolarjev odpeljal do hotela. V hotelu, ki ga vidite na sliki, smo imeli rezervirano eno dvoposteljno sobo za 23.500 SIT in eno troposteljno za 27.000 SIT. Hotel je grajen iz lesa, sobe pa so sicer čiste in opremljene v skladu z angleškimi navadami in predpisi - zanimivost njihovih kopalnic so ločene pipe za toplo in mrzlo vodo, nikjer ne boste našli mešalne baterije. Druga zanimivost ali že kar absurd se je pokazala naslednje jutro. Deležni smo bili velike mere nepoštenosti in nekorektnega odnosa do strank, zlasti tujcev. Ko smo hoteli poravnati po internetu dogovorjeno ceno nočitve se je 27.000 SIT spremenilo v 32.200 SIT, na kar smo energično odgovorili in se sklicevali na pis-

no potrditev rezervacije. Odgovor nas je osupnil še bolj kot ločene pipe v kopalnicah. Naša troposteljna soba je bila opremljena z eno zakonsko in eno enojno posteljo, ker pa smo bili sami moški in sta dva spala v zakonski postelji, kar je po besedah hotelskega blagajnika v Angliji prepovedano, smo morali biti tihi in plačati višjo ceno sobe, sicer bi se nam lahko zgodilo, da bi imeli še opravka s policijo. Seveda smo bili tihi in se s taksijem za 4.300 SIT odpeljali na letališče Luton, od koder smo imeli polet do otoka. Po opravljenih varnostnih pregledih smo se vkrkali na letalo in se pripravili za enourni polet do otoka Man. Zakaj sem omenil varnostne preglede? Zato ker sem na tej poti sklenil, da se bom v bodoče odrekel bajkerskemu stilu oblačenja, da mi ne bo treba po letališčih letati s hlačami v rokah. Namreč na vsakem letališču sem moral iz hlač potegniti pas z masivno kovinsko sponko, moj zipo pa je šel skozi rentgen po tekočem traku. Še dobro, da sem imel na škornjih samo manjše sponke, drugače bi me verjetno preganjali po letališčih tudi bosonogega, ne samo s hlačami v rokah.

Boris Pratnekar

Prva stvar, ki jo vidiš po izhodu iz letališke stavbe na letališču Douglas na otoku Man. Skulptura predstavlja znak otoka, za katerega pravijo, da pomeni sposobnost Manxov uloviti se vedno na noge, zlasti po vseh možnih neprijetnostih katere so bili deležni od Angležev.

Podobno sliko boste našli tudi na internetu kot reklamo za prenočišče med letom na Man. Hotel je v Lutonu, njegova posebnost pa je sprememba cen nočitev v času, ko le-ta traja.

Ko smo čakali, smo prebirali revije o - motorjih!

Ponoči v Lutonu nam tudi hudič ni dal miru. Postavili smo se ob tole križišče in preučevali posebnosti vožnje po levi strani cestišča.

Način življenja

MATI

Živimo v času, ko je vedno manj številčnih družin. Zakonci se odločajo za rojstvo enega ali največ treh otrok. Pogovarjala sem se z Vladko Razgoršek, ki se je v mladosti odločila drugače in ima danes veliko družino.

Svoje življenje si posvetila družini. Koliko otrok imaš?

»Šest. Tri fante in tri dekleta.«

Koliko so stari?

»Med trindvajset in enaintrideset let.«

Zakaj si se odločila za tako številčno družino?

»Še sama ne vem. Kar zgodilo se je! Nisem preveč razmišljala o tem. Ko sem bila še dekle, nisem nikoli mislila, da bom imela toliko otrok.«

Najbrž nisi zmogla hoditi še v službo?

»Sem! Do četrtega otroka. Potem sem videla, da tako ne gre več in sem ostala doma. Z njimi. Če imaš veliko otrok, moraš biti nenehno prisoten. Problem je z varstvom. S kuhanjem, pranjem, čiščenjem. Težko bi ob tem hodila še na delo. Sem ga imela kar doma! Čez glavo zadosti!«

Pa ti je bilo zaradi tega, da si pustila delo, kdaj žal in hudo?

»Ne. Niti ne. Zavestno sem se tako odločila. Pa tudi časi so se po mojem odhodu spremenili. Bivše sodelavke so mi vedno zatrjevale, da sem storila prav. Ni bilo več tako prijetno hoditi v službo kot prej. Danes je še slabše! Včasih smo šli z veseljem na

delo in nič nam ni bilo težko. Danes so delavci prestrašeni in se bojijo za delo. Prej tega ni bilo! Kdor je bil priden, je delal!«

Si vgrešala rutino?

»Ne, ker sem jo imela tudi doma. Vsak dan! Vstajala sem ob isti uri kot takrat, ko sem šla na delo. Nič se ni spremenilo. Le delovna doba za pokojnino mi ni več tekla. Škoda, da nisem imela možnosti, da bi mi jo mož plačeval.«

Ti je mož pomagal pri delu z otroki?

»On je imel terensko delo. Res je veliko zaslužil, vendar ga nikoli ni bilo doma. Navajena sem bila vse postoriti sama.«

Ste šli kdaj skupaj na morje?

»Vsako leto! Vzeli smo kombi, šotor in se odpravili na otok Krk. Za deset do štirinajst dni. Otroci so hodili tudi v kolonijo. Vsako leto, če so želeli.«

Kako pa je bilo glede otroških oblačil? So jih nosili drug za drugim?

»Ne. So tako različni, da jim niso bila prav. Imeli so vedno nova. Nekaj sem jih tudi sama zašila. Prav tako stara mama.«

Se ti zdi, da je delo gospodinje v naši družbi dovolj cenjeno?

»Ne. Nikoli ni bilo. Zdi se, da je to nekaj samo po sebi umevnega. Delo, ki ga ima gospodinja dan za dnem po hiši, se največkrat niti ne opazi. Vidi pa se, če so okna umazana!«

Bi se še enkrat odločila tako, kot si se?

»V tem primeru bi! Če pa bi lahko izbirala še enkrat, bi imela manj otrok. Pa ne me narobe razumeti! Svoje otroke imam zelo zelo rada. Toda, ko se zdaj spomnim vseh skrbi, otroških bolezni, njihovega šolanja, vzgoje, se mi zdi, da ne bi hotela še enkrat čez vse to.«

Zdaj so vsi tvoji otroci že zaposleni. Se ti je zmanjšal obseg dela?

»Še vedno jih je nekaj doma. Kuham jim in nekaterim tudi perem, likam. Malo manj je skrbi, ker znajo zdaj sami skrbeti zase. Tudi finančno so neodvisni. Ja, kar v redu je! Dela pa je toliko, kolikor si ga vzameš!«

Imaš že kakšnega vnuka?

»Imam! Ana Marijo in Aljaža.«

Te velikokrat obiščeta? Ju morda tudi paziš?

»Vsak teden. Včasih še večkrat! Ana Marijo včasih popazim, Aljaža pa ne, ker ima še eno babico, ki pazi nanj.«

Kako te kličejo vnuki?

»Babica. Imam mamo in njo kličejo stara mama. Tudi za pravnuko je ostala kar stara mama, mene pa kličejo babica.«

Kdaj ti je bilo najtežje v življenju?

»Ne vem! Vedno je neka ko šlo.«

Kakšni so danes vajini dopusti? Hodita sama z možem?

»Ne. Vedno ima čas kate-ri od otrok, da gre z nama.

Letos sva vzela s seboj tudi vnukinjo.«

Zakaj je po tvojem mnenju vedno manj številčnih družin v Sloveniji?

»Zaradi draginje, ker starši nimajo zagotovljenega dela, ker moški premalo zaslužijo, da bi bile ženske lahko doma. Vse za otroke je zelo drago. Hrana, oblačila, šola. Eden izmed vzrokov je tudi ta, da hočejo imeti ženske kariero in biti neodvisne od moških. Kariera in družina ne gresta vedno skupaj. Vse zahteva celega človeka. Če bi jim priznali delo matere in gospodinje, bi se marsikateri odločila in ostala doma. Tako pa ...!«

Svojim otrokom želiš, da bi imeli velike družine?

»Ne. Rada bi, da bi živeli bolj brez skrbi in da bi jim bilo lažje v življenju.«

Koliko otrok se ti zdi, da je v današnjem času primerno imeti?

»To je težko reči! Kolikor si jih sposoben preživeti! Za današnje razmere se mi zdi, da sta dva čisto dovolj, če jima želiš vse nuditi. Mogoče trije. Toda takrat gre že težje.«

Se vaša družina pogosto srečuje?

»Vsako nedeljo pridejo na obisk. Skupaj praznujemo tudi osebne praznike. Skuhamo doma ali pa gremo v kakšno dobro gostilno, kjer je dovolj prostora za vse.«

Mož je zdaj upokojen. Se ti je zaradi tega kaj spremenilo življenje?

»Niti ne. Vse je po starem. Mož ima konjiček, mizarstvo. Zjutraj gre v delavnico in včasih ga potem cel dan ne vidim. Razen kadar pride jest.«

Veliko imaš izkušenj, kar se tiče družine. Kaj bi svetovala mladim, ki se šele podajajo v to smer?

»Naj negujejo razumevanje in strpnost. Brez tega ni zakona in tudi ne srečne družine.«

Hvala za pogovor. Vsem v tvoji družini in tudi tebi želim veliko zdravja in osebne sreče.

»Tam, kjer je zdravje, je tudi sreča.«

MM

Tomaž Humar se je vrnil domov

V petek, 25. julija 2003, se je iz odprave na Nanga Parbat (8126 m) vrnil vrhunski slovenski alpinist Tomaž Humar. Po mnogih uspešnih odpravah, med katerimi je bila do sedaj medijsko najodmevnejša odprava na Daulagiri leta 1999, se je tokrat vrnil domov praznih rok, a z obilico novih izkušenj za prihodnji naskok Rupalske stene v Nanga Parbatu, ki velja s svojimi 5000 m višine za eno izmed najvišjih sten na svetu.

Zaradi neobičajnih zdravstvenih težav pred vstopom v steno in zaradi izredno neugodnih vremenskih razmer, se je na nadmorski višini okoli 6500 m odločil, da odneha. "Nesmiselno je vstopiti v steno. V bistvu se dobro počutim, a možnosti, da bi se s te stene vrnil živ, praktično ni." je dejal Tomaž ob vrnitvi v bazni tabor. Odločitev, vredna vsega spoštovanja.

Desetčlanska odprava se je tako v sredo, 23. julija 2003, odpravila iz baznega tabora na pot proti Sloveniji. Tri ure hoje, pet ur vožnje s terenskimi vozili in štirinajst ur vožnje z minibusom je bilo potrebno, da so prispeli v

glavno mesto Pakistana, Islamabad, kjer so morali urediti še nekaj formalnosti. Nato pa z letalom preko Dubaja in Münchna do Brnika, kjer so jih pričakali sorodniki, znanci in novinarji.

Odprava na Pakistanski osemtisočak je bila zelo dobro medijsko pokrita. Poleg elektronskih medijev in tiska, kjer smo lahko vsak dan izvedeli sveže novice o slovenski odpravi na Nanga Parbat, je tokrat glavni sponzor odprave, Mobitel, poskrbel še za en način obveščanja, prek SMS-sporočil. Seveda sporočila niso bila brezplačna, a "vroča" informacija tudi nekaj stane! Tako je lahko bil vsakdo sproti seznanjen z dogajanjem na odpravi, ne glede na to, kje se je nahajal. Praktična in dobrodošla zamisel!

Tomaž se bo skoraj zagotovo ponovno podal v Rupalsko steno. Termin naslednje odprave še ni znan, a upajmo, da mu bodo pri drugem naskoku zvezde naklonjene!

Bojan Rotovnik

Tomaž Humar (foto: Arne Hodalič, vir www.humar.com)

KOROŠKI
97,2 FM Radio
SLOVENJ GRADEC

Z VAMI VEDNO
IN
POVSOD!

marketing: tel.: 02 88 22 350
e-mail: marketing@koroski-radio.si

Šoštanj.info
http://sostanj.info
INFORMACIJSKO DRUŠTVO

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

Ležiš – in pelješ na morje

Ko sta pred nedavnim oče Stane in sin Andrej Debevec iz Notranjih Goric kolesarila proti morju, otovorjena z najnujnejšo opremo za kampiranje, se je ob njima ustavljalo veliko število voznikov motornih vozil. Z dvema, doma preurejeni-

Stane in Andrej Debevec iz Notranjih Goric na hrvaško obalo

ma, »ležečima kolesoma« sta z zmernim tempom kolesarila po vročem asfaltu. V bližini meje s Hrvaško, kjer smo ju dohiteli, je oče Stane dejal: »Ah, ta huj' je že za nama, do Barbarige je le še poldruga urca prijetne vožnje!«

Kljub temu, da je menda kolesarjenje na takšnem »ortopedskem« modelu kolesa manj utrudljivo (!), pa to še vedno ni spalnik prvega razreda. Vsekakor pa gre korenjakoma iz Ceste na Log 30 v Notranjih Goricah krepko priznanje za podvig, saj sta tudi pot nazajprevozila tako rekoč »leže«.

Jože Miklavc

Tek norveško-slovenskega prijateljstva

Velenje – Na gozdni tekaški poti v Podkrajju pri Velenju bo v petek, 1. avgusta, tradicionalni tek norveško-slovenskega prijateljstva. Srečanje tekačev iz več držav (povabili so še tekače iz Avstrije, Hrvaške in Etiopije) se bo začelo ob 18. uri z zanimivim tekom štafetnih dvojic.

Iz Norveške prihaja na počitnice v domovino odlična maratonka Amalija Leber, ki je letos že pretekla enega najtežjih dolgih tekov na svetu – 89 km Comrades Marathon v Južnoafriški republiki). Dosegla je čas 8 ur 46 minut in s tem za nekaj minut izboljšala rezultat izpred šestih let. Njen soprog Arne Halvorsen je prav tako marljivi tekač, zanimivo pa je, da sta se pred leti spoznala na smučarskem teku in začela »suhi« tek trenirati po smučarskem. Nekajletno sodelovanje s tekači MTS Gorenje vselej popestrijo s tekom prijateljstva v Podkrajju pri Velenju, kjer bodo letos prvič preizkusili zanimivo štafeto sestavo. Prvi tekač dvojice bo tekel prvi in tretji krog, drugi tekač samo drugi krog. Najboljšim v poljudnih sestavah (M+M, M+Ž, Ž+Ž) bodo podelili priznanja in praktične nagrade. Po teku se bo nadaljevalo druženje z zakusko, za tekmovanje pa se je treba prijaviti po telefonu 041 514 998 do 29. julija 2003.

Hinko Jerčić

Enajstič v New York

Velenje - Kompasova poslovna enota v Gorenju v Velenju vabi v sodelovanju z MTS Gorenje na potovanje na najbolj znan maraton na svetu – v New York. Letos bo na maratonu sodelovalo poleg Helene Javornik, ki bo tekla med elitnimi tekačicami, še deset slovenskih maratoncev, ki so startno številko pridobili z žrebanjem (na loteriji je sicer bilo v bobnu 14 Slovencev).

Potep med manhatnskimi nebotičniki, z ogledi čudes sveta v New Yorku, od Kipa Svobode do Centralnega parka, muzejev in galerij, bo trajal sedem dni. Maratonci bodo imeli na voljo vodenje na maraton, ostali udeleženci pa tudi možnost sodelovanja na teku prijateljstva ob otvoritvi 34. maratona v New Yorku pred palačo OZN. Potovanje od 29. oktobra do 4. novembra znaša okrog 170.000 SIT (informativna cena), najdražji pa je seveda letalski prevoz (115.000 SIT in letališka taksa).

Podrobne informacije dobite v Kompasovi enoti v Gorenju, Partizanska cesta 12, Velenje, tel. 03/89 923 69, ali na MTS Gorenje, Podkraj 10g, Velenje, tel. 041 514 998. Zadnji rok za prijavo je 31. julij, vendar je število potnikov omejeno. Zato bodo upoštevali vrstni red prijavljenih.

Hinko Jerčić

Nogomet in varnost občanov

Pred dnevi je bila v Velenju nogometna tekma. Rekli boste, da to ni nič posebnega. Pa je bilo! Vsaj zame!

Slučajno sem se kakšni dve uri pred tekmo peljala mimo policije. Imela sem kaj videti! Posebne enote so se pripravljale kar pred stavbo. No, orožja res nisem videla, neprebojne jopiče pa. Seveda mi ni bilo jasno, kaj neki se dogaja v Velenju, da je takšno obsedeno stanje. Mož mi je razložil, da zdaj nogometne tekme niso več športni dogodek, ampak merjenje moči, kdo bo koga. Navijači, druge navijače ali oboji policijo.

Jasno, da mu nisem verjela! Za takšne varnostne ukrepe se je pa že moralo kaj hujšega zgoditi. Morda je na begu množični morilec, ali kaj podobnega! Pa mi je mož obljubil, da mi bo dokazal, kdo izmed naju ima prav. Temu sem odločno nasprotovala. Nogomet je zame »španska vas« in niti pod

razno ne grem gledat, kako se igralci brez veze podijo za žogo. Zatrnil mi je, da mi ne bo treba.

No, in prepričala sva se!

Z avtomobilom sva naredila nekaj krogov okoli Velenja. Povsod so bile nameščene policijske kontrole. Največ okoli parka. Tam je namreč nogometno igrišče. Opazovala sem trume navijačev, ki so prihajali z avtomobili. Skozi avtomobilska okna so vihrale zastave. Na pločniku se je zbrala gruča navijačev in okoli njih je bilo polno razbitih steklenic.

Drli so se na vse grlo! Zanimalo me je, kje so zdaj policaji. Promet se je ustavil! Postalo me je strah. Niti v sanjah si nisem mogla predstavljati, da je mogoče toliko nasilnega vedenja zaradi nogometne tekme. Počasi smo se premikali naprej. Navijači so bili z ene strani obkroženi s policisti. Skakali so proti njim in se drli: »Pičkice, pič-

kice ...« Policisti pa so samo mirno stali in opazovali, kako se bo nadaljevalo.

Mož je rekel, da bi jim on že pokazal! Kaj imajo toliko za izzivati! Tekme niso prostor za nasilneže in »zdraharje«! Mene pa je zanimalo nekaj drugega. Kdo vse to plača? Toliko policistov, varnostnikov, redarjev. To vendar stane! Ali plačujemo to davkoplačevalci? Tudi tisti, ki nas razbijaške nogometne tekme sploh ne zanimajo!

Po vsej verjetnosti!!

Za državo imam predlog. Na nogometne tekme naj hodijo ženske! Moški, ljubitelji tovrstne zabave, pa naj sedijo pred televizijskim sprejemnikom. Razbite steklenice in poškodovano pohištvo bodo sami plačali! Igralcem nogometa pa bo tudi ljubši pogled na prsate »navijače«. Se vam ne zdi?!

(mm)

Srebotnikova za milijon dolarjev!

Po tednu premora in porazu v Pokalu Federacij proti reprezentanci Rusije, bodo z nastopi na turnirjih WTA nadaljevale najboljše tri slovenske tenisačice. Medtem ko bo Maja Matevžič, navkljub bližajočemu četrtemu grand slamu sezone konec avgusta, še naprej igrala na pesku v Sopotu na Poljskem (300.000 USD), se bosta Tina Pisnik in Katarina Srebotnik udeležili turnirja na trdi podlagi v San Diegu za nagradnim skladom milijon dolarjev. Velenjčanka Katarina Srebotnik, ki se je lani v San Diegu prebila do 3. kroga, se bo letos na startu srečala z najboljšo Korejko Yoon Jeong Cho, v primeru uspeha pa jo takoj v nadaljevanju čaka sedma nosilka Slovačinja Daniela Hantuhova.

(pop)

S politiki ne bo plavanja

Na Koroškem, tako kot v mnogih propadlih industrijskih okoljih v Sloveniji, še vedno ni enotnega koncepta, kaj in kako naj se pokrajina v prihodnosti razvija. Mnogi stavijo na turizem, tako letni kot zimski, a za razcvet te panoge je potrebno več kot samo želje. Tudi denar pogosto ne pomaga nič, če v razvojno vizijo niso vpeti vsi, ki so za to poklicani.

Tudi Mežica je bila pred desetletji precej razvit turistični kraj, danes pa vlada v kraju mrtvilo. Zane-marjen je predvsem zimski turizem. Smučarji sedežnice Štalekar že nekaj let niso uporabljali, vztrajno pa razpada tudi letno kopališče. Letos so se za kopališče zavzeli nekateri nadebudni politiki, kar ne vzbuja ravno veliko upanja. Bolje kaže smučišču, saj je naprave prevzel Mežičan, konstruktor in inženir, Jože Skudnik.

Zasebnik je s hotelskim podjetjem Peca oziroma takratnimi lastniki v Ljubljani sklenil posel. Gnala ga je želja, da bi smučišče čim prej spravil v takšno stanje, kot je bilo nekoč, polno življenja, turistov in domačinov, pravi Jože Skudnik. V projekt je do zdaj vložil več kot četrto milijona evrov.

Podrl je staro sedežnico in v italijanskem kraju Cancai kupil nekaj let staro in dobro ohranjeno trosedežnico. Podporo za oživljanje smučanja v Mežici je do zdaj dobil le od občine Mežica, ki mu je namenila šest milijonov tolarjev, sicer pa bodo stroški obratovanja znašali okoli 11 milijonov tolarjev na sezono.

Skudnik pravi, da bo sedežnica delovala že letošnjo zimo, če ga uradniki ne bodo ovirali z gradbeno dokumentacijo, saj se za potrebna dovoljenja pogajajo in dogovarjajo že kar nekaj časa.

(pop)

TERMOIZOLACIJE
Jani KAVTIČNIK, s.p.

Mariborska c. 84
2370 Dravograd

Kmečka godba Pernice

Foto: Drago in Lidija Verdnik

